

DELAVSKE ORGANIZACIJE IN PROTITRUSTNI ZAKONI.

OMNENJU DELAVSTVU NAKLONJENIH DEMOKRATOV JE VLADA PRIPRAVLJENA KAPITULIRATI. Z NEKAKIM KOMPROMISOM BODO UGODENE VSE ZAHTEVE DELAVSKIH ORGANIZACIJ. SODNIK PRITISKA NA ROCKEFELLERJA. STRELJANJE V COLORADO.

Washington, D. C., 27. maja. — Medju delavstvu naklonjenih demokratov v poslanski zbornici vlada pripravljena kapitulirati. Pomočjo nekakšnega kompromisa bodo ugodeno vsem zahtevam delavskih organizacij. Poslanec Henry, predsednik hišnega odseka, pravila in eden najzanesljivejših prijateljev, kar jih ima delavski razred v kongresu, je izjavil, da bodo skrbeli demokrati, glede na to, kakšno stališče zavzamejo progresivi, da bodo sprejeli oni dodatek k Clayton predložitvi, ki vključuje delavske in gospodarske organizacije od določb nemarnega protitrustnega zakona.

Poslanec Henry imenuje to kompromis. Če pa bude ta dodatek v sniži sprejet in ga predsednik lobira, pomenja to več, kakor navaden sporazum. Ta zmaga ne bi menjala nič drugega kakor popoln poraz vlade napram zahtevam delavske stranke, ki more pri vseh pridobiti, izgubiti pa nič. Tekom debate o Clayton predložitvi namignil progresivni poslanec McDonald iz Michigana, da njegova stranka podpirala hitve delavev.

S Henryjevim optimističnim navedenjem pa demokrati strankini kaže seveda popolnoma ne soglasje, in pristajajo na tem, da predsednik ne bi nikdar podpisal takega izjeme določbe za delave, in se nikakor ne bude hotel podati skleniti kompromis. Za tem

ponosnim govorom je pa očitno skrita bojazen za usodo stranke. Videti je, da bi se vodje radi izmazali iz te zagate ne da bi se morali zameriti svojim delavstvu naklonjenim tovarišem.

Poročilo, da sta Samuel Gompers in tajnik Morrison od American Federation of Labor zadovoljna z določbami Claytonove zakonske predloge, je neresnično. Delavski vodje navajajo na to, da je bila razsodba prepuščena pravemu odseku zveze. Ta je pa zavrgel Claytonovo delavsko klavzulo, kot nično in brezpomembno.

Boj med pristaši vladne stranke in delavskimi prijatelji se bude vršil še ta teden.

New York, N. Y., 26. maja. — Sodnik Ben Lindsey iz Denver, Colo. ima tukaj že več dni zborovanja, na katerih govori o štrajku premozarjev v Colorado, o krvavem razstrelju pri Ludlow in o prvih vzrokih te "državljske vojne". Rockefellerja mlajšega označuje kot pravega krivca. Nevstrašeni sodnik pravi, da bi rad enkrat govoril z Rockefellerjem, da bi mu pojasnil resnični položaj in vzroke delavskih horb.

Trinidad, Colo., 26. maja. — Prvič, odkar so prišle zvezne čete v štrajkarske okraje v Colorado, se je večer zvečer streljalo na zvezne vojske. Iz nekega rudarskega tabora pri Segundo blizu Trinidad je bilo oddano na vojske okoli dvajset strelav.

STRAH PRED VOHUNI.

Berolin, Nemčija, 27. maja. — Polica v Kolnu ob Reni je izvršila aretacijo, ki more povzročiti zapletljaje med Nemčijo in Belgijo. Aretovana je namreč meščanskega graditelja zrakoplovstva, Clem. Bayarda pod sumom munstva. Pravi, da je skušal najti konstruktivske skrivnosti poveljnih vojaških zrakoplovov v Kolnu. Nemško časopisje je nevedno vsled tega zelo razburjeno.

LEDENE GORE.

London, Anglija, 25. maja. — Parnik "Royal Edward" Canadian Northern Pacific Comp je zadnji danes pri Cap Race v ledeno goro. Brezčimnim brzojavnim potom opisuje kapitan ledeno goro kot nenavadno veliko. K sreči je vozil parnik radi megle počasi, da ni prišlo do katastrofe. Parnik ima na krovu 865 potnikov.

ZAVRNJENE TOŽBE.

Washington, D. C., 26. maja. — Vrhovno sodišče je zavrnilo vse odškodninske tožbe, naperjene proti White Star Line v zvezi s katastrofo "Titanica".

USODA ANDREE-A.

Stokholm, Švedska, 27. maja. — Švedski urad za zunanje zadeve je bil brzojavno obveščen, da so našli v nekem gozdu v vzhodni Sibiriji ostanke zrakoplova, v katerem se je podal Andree leta 1897 na Severni tečaj. Andree se je dvignil v zrak na Dne's Island blizu Spitzbergov z dvema tovarišema. Od tedaj je izginila za drznimi raziskovalci vsaka sled.

VROČINA NA VZHODU.

Washington, D. C., 27. maja. — Strašna vročina vlada v državah ob Atlantiku, v Ohio in drugod. V Richmond, Va., je kazal toplomer 96 stopinj pod ničlo.

V New Yorku je dva dni vlada silna vročina, nato pa je prihrumela danes popoldne nevihta s hudimi nalivi, da se je ozračje znova ohladilo. Nevihta pa je zahtevala dve človeški žrtvi, več drugih oseb je bilo ranjenih po padajočih predmetih.

UMORIL SVOJO LJUBICO IN IZVRŠIL SAMOMOR.

V ostavljenem pismu pravi mladenič, da je ni nameraval usmrtiti. V obupu se je vrgel pod kolesa vlaka.

Chicago, Ill., 27. maja. — Pri Lisle, tri milje zapadno od Downers Grove, se je vrgel večeraj Reginald Barr pred nek vlak, ki ga je raztrgal na kose. V žepu obleke mladega samomorilca so našli pismo, iz katerega izhaja, da je samomorilec vsaj neposredno kriv umora svoje ljubimke Miss Bentley. Pismo pravi, da je napravil Barr pred dnevi izlet s svojo ljubimko. Ko sta prišla v neko zatišje, sta se tam vsedla. Barr je hotel dekleo poljubiti, ta se mu je pa umaknila. Nato jo je hotel objeti, toda dekle je začelo kričati, in sicer tako glasno, da se je Barr vstrasil. Kakor pravi v izjavi, je bil tako razburjen, da ni vedel kaj dela. Zatisnil je dekleto usta. Ona je takoj obmolknila, a se onesvestila. Bila je še živa. Kaj se je pa potem zgodilo, Barr sam izjavlja, da ne ve. Ko se je osvobodil, se je znašel na poti pri Naperville. Domislil si je, kaj se je zgodilo. Takoj je odšel v Aurora, ter si kupil tam kloroforma. Nato se je vrnil na usodepolno mesto, kjer se je prepiral, da je dekle re mrtvo. Lelge je poleg nje ter odprl steklenico s kloroformom. Zbudil se je drugi dan ob treh. Steklenica se je prevrnila ter vsebina iztekla. Po tem se je podal v Belmont in se odpravil od tam s tovornim vlakom v Aurora, kjer si je kupil drugo steklenico kloroforma. Vrnil se je v gozd v upanju, da se mu sedaj posreči samomor, a zaman. Izjave zaključuje sledeče: "Brez Miss Bentley ne morem živeti, ker jo ljubim bolj, kakor je mogoče popisati z besedami. Zato sem sklenil, da se vržem pred vlak. Odpustite mi. V Nebesih se zopet sestanim z njo. Barr."

OROŽJE SUFRAGET.

London, Anglija, 27. maja. — Mrs. Emmeline Pankhurst, voditeljica angleških sufraget, ki je bila pred dnevi aretovana pri Buckingham palači, so zopet izpustili iz ječe, ker je bolna vsled stradalnega štrajka. Na zapadni strani je zasledila policija tovarno za bombe. Pri tej priliki je aretovala pet sufraget.

"Daily Express" naznanja, da so sklenile sufragete ustreliti kraljeva dirjalca "Brakespear." Ko je bil odobren ta načrt, so pile sufragete šampanje.

POMILOŠČENI.

Springfield, Ill., 27. maja. — Guverner Dunne je pomilostil dva zločince, ki sta bila obsojena radi ropa v ječo za nedoloben čas. Pomilostil ju je, ker sta se dobro držala pri popravljanju državnih cest.

POŽAR V DETROIT.

Detroit, Mich., 28. maja. — Več kakor 50 ognjegasev je premagal dim pri požaru, ki je nastal v kletnih prostorih Union kolodvozna. Požar je bil eden najtrdovratnejših, kar jih pozna zgodovina mesta. Kako je nastal, še ni znano. Škoda znaša približno 30.000 dolarjev. Kolodvor rabijo tri železniške družbe.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Logansport, Ind., 27. maja. — Na železniškem mostu, deset milj od tukaj, je zavozil nek tovorni vlak v drugega, pri čemer je bil ubit neki Albert Dills iz Defiance, Ohio. Trije drugi možje so bili več ali manj poškodovani.

POLITIČ. POSVETOVAJE BIVŠEGA PREDSEDNIKA.

Roosevelt je obiskal predsednika Wilsona v Washingtonu, imel predavanje ter se posvetoval s pristaši.

Washington, D. C., 27. maja. — Bivši predsednik Roosevelt je prišel večeraj v zvezno glavno mesto. V razmeroma kratkem času, v devetih urah, je imel predavanje o svoji jugoamerikanski ekspediciji, obiskal je predsednika v Beli hiši in imel še toliko časa, da se je posvetoval o političnem položaju s progresivnimi člani kongresa.

V strankinem glavnem stanu so se posvetovali progresivni kongresni člani s svojim voditeljem. Pred vsem so se posvetovali o časovnem načrtu za predstoječi kongresno kampanjo.

Javnost se je posebno zanimala za Rooseveltov obisk v Beli hiši. Predsednik Wilson se je razgovarjal pol ure z bivšim predsednikom. Govorila sta o vsem mogočem, samo razgovoru o političnih zadevah sta se oba gospoda previdno izognila.

Predavanje, katero je imel bivši predsednik večeraj zvečer kot gost narodne geografske družbe, je bilo zelo dobro obiskano. Roosevelt je oertal z velikimi potezami svojo ekspedicijsko ter je predložil geografski družbi dokaze, da je v resnici odkril popolnoma novo reko v dolžini kakih 1000 milj. Da brez samohvale ni šlo, je umevno.

NOVI KARDINALI.

Rim, Italija, 26. maja. — Pri tajni seji, ki se je vršila večeraj dopoldne v Vatikanu, je imenoval papež Pij 13 novih kardinalov.

"NEPISANA POSTAVA"

Chardon, Ohio, 28. maja. — Porota je spoznala Ernesta O. Zimer, ki je dne 17. januarja ustrelil soseda Williama Egglestona, krivim umora po drugem redu. Obtoženec je pričakoval, da bude oproščen na podlagi "nepisane postave". Ustreljeni je namreč zapeljal njegovo ženo, kar je ona tudi potrdila pred sodiščem. Nepisana postava pa v tem slučaju ni držala. Zimer bude moral sedeti.

DINAMIT KOT IGRAČA.

Beach, N. D., 28. maja. — Otroci M. A. Kirkpatricka je našel majhno dinamitno patrono ter se začel igrati z njo. Ko je nekaj brskal po patroni, se je leta nenkrat razletela, ter je pri tem otroku eno roko skoraj popolnoma razmesarila.

POŽAR V CLEVELANDU.

Cleveland, Ohio, 25. maja. — Lesna skladišča Fisher & Wilson Co., Saginaw Bay Lumber Co. in elevator A od Cleveland Grain Co. so postala preteklo noč žrtev plamen. Škoda cenijo na \$1.000.000. Pri požaru je izgubilo življenje šest ognjegasev, med temi požarni poročnik Dittman.

MORILEC USMRČEN.

Trenton, N. J., 27. maja. — V električnem stolu je plačal Rafael Longo iz Elisabeth, N. J. svoj zločin s smrtjo. Obsojen je bil na smrtno kazen, ker je pred dvema leti v neki gostilni v prepiru ustrelil svojega bratrance Antonio Migliore. Dovolilo so mu, da je sedel na električni stol s zavezanimi očmi. Njegova žena Carmencia, s katero je bil samo cerkveno poročen, je bila na dan izvršitve smrtne obsodbe tudi civilno zvezana z njim, da more nastopiti kot dedinja.

POLOŽAJ V ALBANJI POSTAJA KRITIČEN.

Časopisje obsoja strahopetni beg kneza Viljema. Avstrija hoče zasedati novo albansko kneževino.

Berolin, Nemčija, 27. maja. — Najuglednejši berlinski časopisi splošno obsojajo strahopetni beg kneza Viljema, ter označujejo njegovo postopanje kot nemožato. Tu di mu zamerijo, da je poslal Esad pašo v pregnastvo, češ, da je bilo to nespartno, ker je omogočeno bivšemu ministru in sedanjemu progancu nadaljevati s svojim hujskanjem. Po mnenju tuk. listov bi moral dati Viljem vreči Esad pašo v ječo.

Italijansko časopisje je pa porabilo to priliko in skuša izrabiti dogodke v Draču za protiavrstrijško hujskanje. Berolinski listi svrjajo italijansko časopisje, da naj z neresničnimi poročili ne pretvarja resničnega položaja.

Vsekakor pa na Dumaju in v Rimu resno sodijo o albanskem položaju, kajti oba botra mlade kneževine, se pripravljata, da napravita z oboženo silo mir. Na Dumaju se širijo govorice, da pokličejo vojaške blasti pod orožje prvi rezervni razred, da more Avstrija izvesti zasedanje Albanije. Tudi Italija se vojaško pripravlja. Poveljnik apeniškega polka v Udine je dobil ukaz, da mora imeti vojaštvo pripravljeno.

PRIZNAL UMOR.

Ottumwa, Ia., 27. maja. — E. L. Cox je dal pismeno priznanje o umoritvi hotelirja J. B. Dunleavy-a v Cort hotelu v Fairfield. Harrisona Lewis in Harolda Trappa, oba iz Oskolosa imenuje za sokrivca.

ELEKTRIKA GA UBILA.

Chicago, Ill., 27. maja. — Timothy Mulcahy je stopil na North Lawndale Ave. in Cortlandt Str. na živo žico. Električna ga je pri pričub ubila.

SAMOMOR PONESREČENCA.

Twin Bridges, Mont., 27. maja. Rudarja Richarda Rueterja je pri delu zasulo do kolkov, ter ga pri tem tako poškodovalo, da je izgubil vsakotero upanje na ohranitev življenja. Prosil je svojega brata, naj ga ustrelji, in tako reši bolečin. Brat tega ni hotel storiti, ampak je odšel po zdravnika. Medtem si je pa ponesrečenec s kosom dinamita razstrelil glavo.

UMAZANA FANTAZIJA.

Chicago, Ill., 27. maja. — Vzkljeno sodišče prvega distrikta je razsodilo, da znana slika "Septembersko jutro" z nagim dekletom ni nespodobna. Sodišče je prišlo do zaključka, da more le človeka z umazano fantazijo razburiti ta slika.

FRAN KOSSUTH UMRL.

Budimpešta, Ogrsko, 25. maja. Francis Kossuth je umrl danes tukaj po dolgotrajni bolezni v starosti 73 let. Umrl je bil sin Louisa Kossutha, katerega proslavljajo Madžari kot svojega največjega moža in patriota.

DETEKTIVI OBISOJENI.

Atlanta, Ga., 28. maja. — Trije podložni znanega detektiva Burn-Whitfield so bili obsojeni v denar, detektivi Rogers, Tedder in no globo vsak na \$100, ker so se nekaj mešali v slučaj Leo M. Franka, ne da bi dobili dovoljenje od mestne policijske oblasti.

HUERTA JE VNDAR UVIDEL DA SE NE MORE VZDRŽATI.

IZ GLAVNEGA MESTA MEKSIKE NAZNAJAJO, DA JE HUERTA PRIPRAVLJEN ODPSTOPITI NEKATERA POROČILA TUDI PRAVIJO, DA JE ŽE POBEGNIL. POSREDOVANJE PRECEJ USPEŠNO. KONSTITUCIONALISTI SO ZAPLENILI RUDNIKE V MEKSIKI.

Toronto, Ont., Canada, 27. maja. — Udeleženci posredovalne konference v Niagara Falls so prišli danes malo pred poldnevem sem ter se podali v Kink Edward hotel. Popoldne jih je sprejel vojvoda Connaught.

Niagara Falls, Ont., Canada, 27. maja. — Udeleženci posredovalne konference so prekinili svoja dela, da se udeležijo neke vrtn zabave v Toronto. Taki posredovalci kot delegati so s dosedanji uspehi prav zadovoljni. V glavnih točkah so se že sporazumeli.

Washington, D. C., 26. maja. — Iz glavnega mesta Meksike naznanjajo, da je kmalu pričakovati Huertovega odstopa. Da še ni odstopil, je glavni vzrok ta, ker si hoče zagotoviti dober odhod.

Konstitucionalisti se hočejo sedaj vendar udeležiti posredovalne konference. C. A. Douglas, njihov pravni zastopnik, je govoril z John Lindom ter se posvetoval z njim o tem. Potem sta oba obiskala državnega tajnika Bryana, katerega pa nista dobila, ker je bil v državnem kapitolju, kjer je konferiral s člani senatorja odseka za zunanje zadeve.

New York, N. Y., 27. maja. — Iz Vera Cruz brzojavljajo, da je Huerta večeraj popoldne ob treh odšel iz mesta Mexico ter se odpravil v Puerto Mexico, kjer ga čaka nemška ladja "Ypiranga". Nemška križarka "Dresden" bude spremljala ladjo in skrbela za to, da pride Huerta nemoteno v Nemčijo.

Juarez, Mex., 27. maja. — General Venustiano Carranza, prvi šef konstitucionalistov, in general Francisco Villa, vrhovni poveljnik čet severnih upornikov, sta edina v tem, da sklepajo posredovalne konference v Niagara Falls za nju niso sprejemljivi in da nima pomena, ako bi se dala zastopati. Posebno Villa pravi, da mora odločiti meč, ker ima sedaj armado, broječo do 30.000 mož.

Eagle Pass, Texas, 27. maja. — Na povelje generala Carranza so zaplenili konstitucionalisti danes pet rudnikov blizu Sabinas v Meksiki. Rudniki, katere lastujejo francoski in ameriški kapitalisti, so največji v Meksiki. Iz glavnega stana konstitucionalistov v Piedras Negras naznanjajo, da bodo obratovali rov kot ljudsko last. Rudniki so vredni več milijonov dolarjev.

Washington, D. C., 27. maja. — Večeraj zvečer so naznanili iz dobro poučenih krogov, da bodo mogli posredovalci v Niagara Falls kmalu predložiti svoje poročilo za-

stopnikom Združenih držav in Huertovemu režimu.

V odločilnih krogih vlada optimistično razpoloženje, ki se je posebno pokazalo po neki kabinetni seji, tekem katere je predsednik podrobno razpravljaval o položaju. Kar je predsednik povedal, so zeli člani njegovega kabineta očitno z zadoščenjem na znanje.

Eden najzadovoljnejših je bil vsekakor državni tajnik Bryan. Na vprašnje o podrobnostih je izjavil, da se zadovoljuje, da ne sme ničesar izdati. Istočasno je pa zagotavljal, da ni prišlo nič zvegan, kar "bi moglo pooblašiti solnce miru."

Tudi vojni minister mornarice povdarjata, da ni niti najmanjšega vzroka za kako bojazen.

Iz meksikanskega glavnega mesta prihajajo poročila, da se nahaja Huerta v velikih stiskah. Njegova vojna blagajna je malodane suha, in nezadovoljstvo so med njegovimi ljudmi vedno bolj širi. Inzameci se bojijo revolucije v glavnem mestu, pri kateri bi bili kolikor toliko prizadeti.

Washington, D. C., 27. maja. — Preiskava o smrti Angleža Bentona in nemškega Amerikanca Gustava Baucha se bude nadaljevala.

Amerikanski konzul Letcher v Juarez je dobil ukaz, naj poizve podrobnosti. Benton je bil najbrže na Villa-jev ukaz umorjen, in so njegovo truplo našli. Bauch je neznan kam izginil, a je skoraj gotovo, da je bil usmrčen. Na vsak način bodo skušali dognati, kje je.

El Paso, Tex., 27. maja. — General Villa se pripravlja na napad na mesto Zacatecas. Predno se vrže na glavno meksikansko mesto, hoče zavzeti vse oporne točke zveznih čet na severu.

V štiridnevni bitki je porazil uporni general Alvarado zvezne čete pri Guaymas.

Vera Cruz, 27. maja. — Kakor naznanjajo iz glavnega meksikanskega mesta, zahteva Huerta od predsednika meksikanske narodne banke, Joseph E. Simonsa prisilno posojilo 5 milijonov pezov. Simon je Francoez, in je zavrnil to zahtevo. Postavil je sebe in banko, katere delničarji so večinoma Francozje, pod francosko zaščito.

Mexico Ciudad, Mex., 27. maja. — Eduardo Tamariz, poljedelski minister in član katoliške stranke, je podal svojo stavko.

Vera Cruz, Mex. 27. maja. — Semkaz dospeli ameriški podkonzul John R. Silliman pripoveduje, da ga je imel general Joaquin Maas 21 dni zaprtga v Saltillo. Maas Silliman se še nahaja v Saltillo v hiši angleškega konzula.

4. USMRČENI.

Everett, Wash., 28. maja. — Nek avtomobil, v katerem je bilo sedem oseb, se je vrnul po strmini, ko je hotel zaviti na most preko Snohomish reke, ter padel 45 čevljev globoko. Štiri osebe so bile takoj usmrčene, peti je precej težko ranjen, ostala dva pa sta nepoškodovana.

BANKA PROPADLA.

Chicago, Ill., 28. maja. — Tekom dveh tednov je tukaj propadla že peta zasebna banka. Večeraj je zaprla Jackson Park banka vrata. Vlog ima za okoli . 65.000.

IZNAJDITELJ UMRL.

London, Anglija, 27. maja. — Sir Joseph Wilson Swan, iznajditelj prve električne žarnice, je umrl tukaj v visoki starosti 86 let.

ŠVICA NA RAZSTAVI.

Bern, Švica, 27. maja. — Švicarska vlada je sklenila, da se oficijelno udeleži svetovne razstave v San Francisco. Postavili bodo ponižen švicarski paviljon.

NAROČAJTE SE NA NAJVEČJI SLOVENSKI DVOTEDNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

SLOVENSKO KATOLIŠKO



ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOZEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 474 Hatfield St., Pittsburgh, Pa. I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 629, Forest City, Pa. II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa. III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kansas. I. porotnik: MARTIN STROPANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas. II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11 1/2, Bridgeport, O. I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa. II. upravnik: PAVEL OBRIGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

IZ NOVE DOMOVINE.

MINNESOTA.

Duluth. — V ponedeljek proti večeru je začel tu divjati silen vihar, ki je napravil na rudniških dokih, žitnih skladiščih in tovarnah v Duluthu in Superioru na obali jezera velikansko škodo. Cenijo jo na pol milijona dolarjev. Tudi so bili štirje delavci pri viharju težko poškodovani in neka tvorba ladja se je potopila pri Minnesota Point.

Tudi okoliški kraji so mnogo trpeli vsled viharja. Rojak Anton Črnič v New Duluth, ki je pred neko davnim postavil novo hišo, ima škode \$2000.00. Vihar mu je hišo podrli in ker ni bil zavarovan proti vremenski neizogodni, ne dobi nobene odškodnine. Hiša je bila vredna \$3000.00.

Tudi iz drugih krajev poročajo o veliki škodi, katero je napravil zadnji vihar.

Rojak Joe Troha je pred meseci ponesrečil v Virginiji. Bi je uposlen pri Virginia Rene Lake Lumber Co. ter mu je pri delu zlozlo levo roko v podlehiti, ko mu je padel nanjo kos železa. To se je zgodilo še 17. februarja t. l. Ponesrečeni rojak se je zdrvil več tednov v bolnišnici v Virginiji ter Duluthu. V ponedeljek je šel v St. Mary's bolnišnico, da mu preišče zdravnik roko. Zdravnik mu je rekel, da bo trajalo še precej časa, predno bo roka dobra. Grede iz bolnišnice, je pa Troha-tu izpodrsnilo, in ko se je hotel pri padcu vjeti z roko, je zahtevala nesreča, da si je napol zazdravljeno roko zopet zlomil na istem mestu, kakor 17. februarja pri delu. Ponesrečeni se je sam vrnil v bolnišnico, kjer mu je zdravnik roko zbral ter jo dal v šine. Pač smola!

Nas strogi policijski komisar Hicken je prišel z novo odredbo, po kateri na izletniških brodovih v prihodnje ne bodo več smeli prodajati opojnih pijač. Nova odredba se nanaša na brode, ki plujejo po St. Louis reki. Torej je srečno usahnjem tudi ta vir za žejne.

Kakor smo že zadnjič poročali, ni zamorskega saloonarja Dawsonu njegova pritožba nič pomagala, in je tedaj izgubil pravico točenja. Predno je pa zaprl svoje prostore, je "potrtil" vsakogar zastoj. Cebo na ulico je šel iskati ljudi, da so mu pomagali osušiti njegovo zalogo pive. Umljivo je, da čez nekaj ur ni preostalo niti kaplje.

Pri tukajšnjem sodišču se je vršila obravnava proti bivšemu policaju na Ely, Mr. Peter Popovichu, ker je baje izruval Fineu Charles Passanenu brke pri aretaciji.

V našem uradu so se zgledali: John Povša, gostilničar iz Hibbing; Maks Volčanšek iz Eveletha po opravičih; Jos. Angelloar, ki je kupil od rojaka Volčanška loto v Gary; Charles Pogačnik in Ant. Zgonec z gospo iz Chicago; Frank

Bergant iz Aurore v Willard, Wis. na farme; Math L. Kapsch s svojim sinom iz Ely, Minn.

Nek slovenski list v Ameriki — ime za enkrat zamolčimo — ki se je že večkrat po nepotrebnem odrednjel v naš list, prinaša v svoji številki z dne 16. maja nekaj članek, v katerem skuša "dokazati" narodno nezavednost slovenskega mladeniča s tem, da je omenjeni prišel v urad onega lista ter tam vprašal za naslov avstrijskega konzula. Mladenič — iz Štajerske, baje ni vedel, kake narodnosti je, ampak, da je "Avstrijec" ter da hoče domov služiti cesarja, kjer mu bo bolje kakor tu.

Prav. Če bi se to v resnici zgodilo, bi morali seveda molčati, oziroma izreči grajo nad tako nevednostjo. Stvar je pa čisto drugačna. Ta dogodek je namreč popisal "Hrvatski Svijet" v New Yorku v uredniškem članku že pred tedni. Nek dalmatinski Hrvat je izjavil, da je "Avstrijak" ne pa Hrvat. Splošno je znano, da se Dalmatinci radi izdajajo za "Avstrijake", ker zbog narodnostnega zatiranja v starem kraju v resnici ne vedo, kaj so pravzaprav. Slovencev pa nimamo takih. Res se izdajajo za "Avstrijane" napram Američancem, to pa le vsled tega, da jih ne bi zamenjali s Slovaki. Da bi pa kdo Slovencev silil v vojaško službo iz Amerike, je bosaa. Ako kak urednik že mora "plonkati", naj se vsaj drži resnice in naj nas ne dela še slabše, kakor smo mogoče v resnici. Napraviti iz dalmatinskega Hrvata štajerskega Slovenca ter člankariti o tem, je neumno in otročje in kaže zmožnosti onega urednika v kaj čudni luči.

Buhl. — 18 let stara Miss Harmah Anderson, nočna uslužbenka Great Northern železnice, je povedala, da jo je v ponedeljek zjutraj malo po polnoči napadel nek možki. Andersonova je bila sama v uradu, ko se je zgodil napad, toda čudno je, da noče povedati policiji, kdo je bil napadalec. S zadelo se bavijo sedaj železniški detektivji.

Biwabik. — V Monica rudniku je podšlo v terek delavca Josipa Bečki in Josipa Fameca. Oba ponesrečena so prepeljali v bolnišnico, kjer imajo zdravniki upanje, da ju ohranijo pri življenju.

Bemidji. — Voldermat Voller, od tukaj zatruje, da se mu je posrečila iznajdba, katero bo do gotovo z veseljem pozdravili posebno riliči in lovci. Iznajdel je namreč nekatke čevlje iz aluminija, s pomočjo katerih je mogoče brez nevarnosti pred potopar. hoditi po vodi. Voller je že dobil za svojo iznajdbo patent v Združenih državah in jo bo dal patentirati tudi v Evropi.

Chisholm. — Pred tedni so poslali v Duluth v bolnico za jetične Mile Bozoviča, 18 let starega Črnogorca, ki se je pa vrnil te dni sem, ne da bi bil ozdravljen. Sirotinski komisar Talboys mu je rekel, da se mora vrniti nazaj v sanatorij, ker pa tega noče storiti, je stopil Talboys v zvezo z naselniškimi oblastnjami, ki bodo Črnogorca skoraj gotovo deportirali v njegovo staro domovino.

V ponedeljek popoldne so se pojavili gozdni požari, ki so se je li širili med mestom in Wilpin. Močan jugozapadni je ntil požar vedno bolj. K sreči je začelo deževati, da se je posrečilo ogenj omejit. Plameni so bili razširjeni na ozemlje približno dve milj na širino in skoraj devet milj na dolžino.

Chisholm — Hello John! Ravno kar sem slišal, da se boš kmalu ženil. Seveda se bom, in tudi tebe bom na ženitovanje povabil in naložil bom na svojo mizo najboljšje grocerije, katera se dobi pri Pesavento in Stonich, 114 Glavna cesta.

Eveleth. — Mestni svet je določil dan 16. julija za posebne volitve za dovolitve posojila v znesku \$200.000, kateri denar bodo porabili za zgradbo in popravo cest. Državljeni volite za najetje tega posojila, ker bode dobilo potem precej delavce delo pri mestu.

Neumestno šalo si je dovolil nek dosedaj še neznan zlikovec. Napravil je namreč moža iz slame, ga oblekel ter obesil na neko hišo na Monroe Street. Mike Rakalonič, voznik za neko mesarijo, je prvi opazil "obešena" ter opozoril nanj druge. Slučajno je bilo poleg nekaj deklet, ki so na vso moč začele klicati policijo na pomoč. Ta je pa kmalu dognala, kaj je na stvari in išče sedaj storilca.

Rojake in rojakinje ne dajte se slepariti od Židov. Glejte na do bro pošteno delo, ki pride iz rok krojača. Židovska obleka je slabo sešita; pri meni dobite močno, trpežno obleko za manjši denar kot pri Židih. Za delo jamčim. Kdor ni zadovoljen se mu denar vrne. Jakob Ambrožič, krojač.

Vsak Slovenec ali Hrvat, ki želi potovati v stari kraj, ima sedaj izvanredno priliko. Od 1. junija naprej se ustavi vlak v Buffalo od 4. ure popoldne do 10.30 zvečer, tako, da si lahko med tem časom vsak potnik ogleda svetovno znane Niagarske slapove, ne da bi to koga kaj stalo. Kdor torej želi potovati s Soo Line iz Dulutha v Chicago z najlepšimi vlaki, naj si kupi vožnji listek iz Eveletha do kateregakoli kraja v starem kraju, kamor hoče potovati in s katerokoli črto hoče. Vprašajte za podrobnosti pri John Agnich, Eveleth, Minn.

Grand Rapids. — Blizu Sago, štiri milje od Swan River, se je vršila v soboto neka plesna veselica, ki se je kravato zaključila. Prišlo je od prepira in pretepa, z rezultatom, da je končno potegnili neki John Neva samokres, ter začel streljati. Usmrtil je svojega protivnika Antona Hahmana in hudo ranil Torvo Korhona. Neva je bil aretovan, ranjeni Korhona je pa ostal v domači oskrbi.

Neva, Korhona in Hakman so bili vsi finski homesteadarji v finski naselbini blizu Swan River. Neva je star kakih 30 let in neporočen. Zaslili ga bodo, ko se vrne okrajni državni pravdnik McOnat.

Hibbing. — V tukajšnjih šolah uvedejo najbrže nazorni pouk zgodovine in vzgoje s kinematografi. Tukajšnji fotograf bode kazal slike, in je tudi iznajdel napravo, da more film vsak čas ustaviti, ne da bi zgorel. Šolske oblasti pričakujejo od takšnega nazornega pouka mnogo uspehov.

Keewatin. — Tukaj nas dela v rudnikih kakih 50 mož in na dveh prostih rudnikih (openpit) dela približno 200 mož. Plača je jako slaba, \$1.50 na dan, a družba vseeno dobi delavce, kolikor jih hoče. 250 nas dela, 500 pa počiva. Zato nikomur ne svetujem hoditi semkaj dela iskat, ker je že itak dovolj brezposelnih.

Mountain Iron. — Iroquois stockpile rudnik je prenehal za nedolgo čas obratovati. V Brimrud rudniku obratujejo samo z epo lopato.

Virginia. — Tri ribiči od tukaj in dva iz Two Harbors so bili obsojeni vsak v denarno globo \$10.00 in v plačilo stroškov, ker so lovili premajhne ribe. Obsodil jih je sodnik Salmon v Biwabiku kar telefoničnim potom.

Sodnik Hughes je ločil leta 1912 med Finko Hildo Koski in Kitajcem Charles Samom sklenjen zakon. Tožiteljica je rekla, da nikakor ne more več živeti s Kitajcem. Isti dan se je bavilo sodišče še s štirimi drugimi slučaji tožb za ločitev zakona.

Virginia. — Iz urada društva sv. Jožefa št. 16 K. S. K. J. Oporzarjam vse člane gori omenjenega društva, da se polnoštevno udeležijo prihodnje seje dne 14. junija 1914. točno ob 9 uri dopoldan, ker je velevažno za celo društvo, kajti tedaj se bodejo delegati za prihodnjo konvencijo ali glavno zborovanje v Milwaukee, Wis.

Zgoraj omenjeno društvo je opravilčno poslalo dva zastopnika ali delegata, zato je vsakega člana dolžnost, da pride k društveni seji, da si more potem društvo izvoliti v zadovoljnost večine članov sposobne može, kateri bodo delovali le za korist K. S. K. J. in tudi v korist društva. Zatorej naj si vsaki član šteje v dolžnost, da se gotovo udeleži prihodnje seje, kajti le na seji se imajo društvene zadeve reševati in nikjer drugje.

Tudi se opozarjajo vsi tisti člani, kateri dolgujejo že po več mesecev na asesmentu da blagovolijo poravnati svoj dolg prihodnjo sejo, v nasprotnem slučaju se bode postopalo žnjim po pravilih.

Vsaki član, kateri zbolji, se mora javiti bolniškemu odborniku, da bode deležne bolniške podpore, in bolniški odbornik mora javiti društvu temu tajniku.

Končno bratsko pozdravljam vse člane in članice K. S. K. J., posebno pa društva sv. Jožefa št. 16. John Sumrada tajnik.

RAZNOTEROSTI.

Škof ukradel kelih. "Pravo Lidu" poroča, da je v vasi Obratovani pri Pehrimovu vzel budjevojski škof Hulka pri cerkveni vizitaciji zlat kelih iz busitskih časov. Občinski svet je zahteval, naj škof vrne kelih. Škof pa tega noče storiti, vsled česar ga bo občinski svet tožil.

Kako je bil konzul Prochazka skopljen. V "rdeči knjigi" zunanega ministra manjkajo, kot znano, poročila in dokumenti, ki naj bi pojasnili znano afero konzula Prochazke. Dunajski dopisnik lista "Vossische Zig" skuša zdaj še enkrat prati zunanje ministrstvo in nemško časopisje. Mandl namreč trdi, da je nastalo poročilo o skopljenju Prochazke pomotoma. Mandl namreč pravi, da je srbski brzojavni biro 24. novembra 1912 brzojavil "Prochazka u Skoplje" iz česar so v Zemunu napravili "Prochazka uskopljen". Iz Zemun na so to laž seveda takoj brzojavili v Budimpešto in na Dunaj. Mandl pa seveda ne pove, zakaj literarni biro zunanega ministrstva ni pojasnil te zadeve.

Rop v železniškem vozu. Iz Krakova poročajo. Ko se je peljala veleposestnica Jospina Lackner iz Novega Sandeaa v Krakov, je vstopil med potoma v vlak eleganten mlad par, navidezno zakonski. Začela sta govoriti z Lacknerjevo in med pogovorom ji je mlada gospa ponudila bombone. Lackner je po zaužitju teh bombonov trdno zaspala. Ko je sprevodnik med potoma zapazil spečo damo, jo je skušal zbuditi, kar se mu pa ni posrečilo. Dognali so, da je mladi par gospo Lacknerjevo z bomboni uspalval ter ji potem ukradel 1500 kron in druge dragocenosti. O storileh nimajo sledu.

Velika tatvina. Iz Rima poročajo: Tukajšnji juvelir Hetkor Paolini, ki se je peljal z brzovlakom iz Nizze, kjer ima filialko, v Civitavecchio, je tam naznanil, da je izgubil kovčeg, v katerem je imel za 300.000 lir dragocenosti. Izjavil je, da so mu bile dragocenosti ukradene pri Genovi. Objubil je 10.000 lir onemu, ki mu javi tatu.

Smrt je privatna zadeva. V Berlinu je pred kratkim umrl koncertni agent Gumbert. Zaprtil je veliko premoženja cerkveni občini, kateri je pripadal. Oporoka je imela tudi pogoj, ki se glasi: "Smrt je privatna zadeva, vsled česar si želim, da bi me h grobu

nihče ne spremljal razen duhovnika." Njegovo željo so izpolnili. In duhovnik je ob grobu govoril le okoli stoječim spomenikom.

Listnica uredništva.

Dopisniku v Eveleth, Minn.: — Dopisov osebnega značaja ne priobčamo, kakor že večkrat omenjeno.

POLITIČEN OGLAS

priobčen po naročilu Grand McMahan.

GRANT MCMAHAN

je eden najstarejših meščanov mesta Ely, Minn., kandidira za mesto.

okrajnega komisarja (COUNTY COMMISSIONER)

Mr. McMahan uraduje v tem uradu že štiri leta, in pod njegovim nadzorstvom se je zgradilo več potov v našem okraju, kakor kedaj poprej, zatorej zasluži naklonjenost volilcev.

Priporoča se slovenskim volilcem da glasujejo pri primarnih volitvah dne 16. junija 1914 za njega.

Grant McMahan.

POLITIČEN OGLAS

priobčen po naročilu Jas. W. Osborne.



Jas. W. Osborne ELY, MINN.

kandidat Vermillion okraja za državne poslanca 61. distrikta.

Primarne volitve dne 16. junija 1914.

Mr. Osborne živi v tem okraju nad 12 let in so mu potrebe tega okraja dobro znane. Če bode izvoljen, objublja zastopati svoj okraj v naprednem smislu.

8,000 akrov farmske zemlje.

Nad 8000 rodovitne farmerske zemlje lastujejo Slovenci na Willardu in okolici, vdržavi Wisconsin. To je največja slovenska farmerska naselbina v Ameriki. Naselbina ima svoje šole, pošto, postajo, trgovino, faro s cerkvijo itd., še to pomlad dobi svojo zakladnico sirarni. Vodstvo občine je v slovenskih rokah. Kaj sličnega se rojakom nikjer drugje ne mudi. Lep vseh starih naseljencev Vam zagotavlja Vaš vspeh. Še veliko zemlje je na prodaj. Cena je tudi letos samo \$18.00 akre; zakaj bi potem plačevali več za zemljo na slabšem kraju? Plačilni pogoji po Vaši volji. Vsa nadaljna pojasnila daje

Leo Zakrajšek

državni naselniški zastopnik za Wisconsin, naselniški zastopnik za "Soo Line" železnico ter za Fairchild North-Eastern železnico in upravitelj

Adria Colonization Co.

124-5th Street Milwaukee, Wis.

\$1.00 Cenik za šilo in knjige pošljemo na zahtevo zastoj. KNJIGOTRŽNICA SOJAT & JURKOVICH Box 448 DULUTH, MINN.

Naznanjam

Slovincem in bratom Hrvatoma, da sem zopet otvoril

SALOON

— na —

VIRGINIA, MINN. 207 Chestnut Street.

Na razpolago vsakovrstne pijače in smodke. — Jamčim dobro postrežbo ter se priporočam za obilen poset.

MATT. PRIJANOVICH.

KUPUJTE PRI TRGOVCIH, KI OGLAŠUJEJO V NAŠEM LISTU.

Političen glas, uvrščen po naročilu Mr. Chas. Pentile.



Ako hočete pravičnega nepristranskega zastopnika, ki bo skrbel za dobre ceste, volite

Chas. Pentile za County Commissioner za šesti okraj.

Primarne volitve v terek dne 16. junija 1914. Ako bom izvoljen bom deloval za napredno celega okraja.



Zakaj JOSIP MANTEL prodaja HEATH & MULLIGAN barvo?

Zato, ker je najobljša, in jo dobite cenejše, kakor tudi vsako drugo stvar.

Posebno znižane cene na vrata in okna. Josip Mantel, Ely, Minn.

ROJAKI!

Ako želite kupiti gramofon, uro, verižico, britve, navo vrstne stvari za smeh itd., pišite po slovenski cenik

BENKO RUS & CO. 11250 INDIANA AVE., CHICAGO, ILL.

Naročajte se na največji slov. polutednik "Narodni Vestnik"

Prvi in centralni oddelek Gary-ja

sta kraj jeklarne v Minnesoti, sta edina kraja, ki se držita in ki sta tvornice MINNESOTA STEEL COMPANY, ki stane \$25,000,000. V tem okraju bo in je že vstanovilo tisoče jeklarskih delavcev svoje domovne izdatne prilike za vsakovrstno trgovino.

stanovanjske lote merijo 30 in 33x100 čevljev in stanejo od \$2000 naprej, in sicer \$25.00 do \$100.00 napladišne, ostanek v mesecnih obrokih po \$10.00 do \$15.00. — Trgovske lote od \$700.00 naprej, četrtna napladišna ostanek \$25.00 na mesec. Cene so take, da sedaj lahko še vsak kje prebivalstvo šteje že danes 2000, konec tega leta stelo bo 7500 — to modernizirano, tako da lahko sami izračunate, kaj bo to pomenilo, kolikor se tiče zvišanja cene; zato kupite sedaj.

Za popolne podatke pišite ali se pa zgledite na

Gary Land Company

202 Palladio Building Duluth, Minn.

ZASTOPNIK ZA EVELETH

Max Volčanšek, Jones Street, Eveleth, Minn.

V založbi Narodnega Vestnika je dobiti

DELAVSKI

ODŠKODNINSKI ZAKON

ZA DRŽAVO MINNESOTO

(Minnesota Workmen's Compensation Act)

Cena 30 Centov

Navodila kako

postati državljani

Cena 15 Centov

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

† Vatroslav Holz.

Dne 9. maja ponoči je umrl v ljubljani po daljši mučni boleznici gospod Vatroslav Holz, vpokojuje se na pokopališču pri cerkvi sv. Jurija, kjer je bil član upravnika banke "Slavije" in slovenski pisatelj.

Umrla je dne 8. maja v Kamniku v starosti 86 let vdova c. kr. odnega pristava gospa Marija Poličič, mati pred nekaj leti umrlega deželno sodnega svetnika in zaslužnega juridičnega pisatelja Volčiča.

Samomor umobolnega. 8. maja na 8. obelil se je umobolnik Bončar, kateri je bil dne 26. aprila pr. l. premeščen v ljubljansko deželno umobolnico iz hiralnici sv. Jožefa. Nikdar ni kazal kakih znakov, da bi imel samomorilnamene. Obesil se je v svoji celiči z rjuho na omrežje okna v II nadstropju. Ponoči bil je zaradi bolečine nočnega miru in ker je bil za boumen nadležen večinoma izbiran v posebni celiči. Četrte ure kasneje po izvršenem samomoru je našel bolniški strežnik obnega ter ga je takoj odrezal. Si poskušal ga obuditi v življenje, ni bilo brezuspešno.

Smrtnonevarno se je opeknel. Te dni se je igral v Lazah pri M. D. v polju štiriletni Alojzij Trbežnik, ki je pri kotlu, kjer se je kuhala kava za prešiče. Vžgala se mu je obleka. Otrok se je smrtnonevarno opeknel in so ga prepeljali v teželno bolnico v Ljubljani.

S strehe padel. Iz Litije poročajo, da je pred par dnevi padel 67 letni pokrivač in posestnik Matija Ross iz Kamnega brda pri Leskovicah s strehe hleva, ki je last soseda posestnika Franca Grossa. Padel je osem metrov globoko na mesto, kjer je obležal nezavesten. Kamalu nato je umrl vsled notranjih poškodb.

Smrtna nesreča. Dne 6. maja je padel 60letni berač Ant. Gregorič na Velikem vrhu pri Ložu s podprejšja svojega stanovanja ter se ubil.

Požar. Dne 5. maja popoldne je porušil na skednju posestnice U. Tomažičove v Gmajni, občina Rače, ogenj, ki se je hitro razširil. Zgoreli so vsi gospodarski objekti domačinove in sicer hiša, hlev, vinjak, pod, skedenj in baraka. Vozove, nadalje so zgoreli posestniku Janezu Metelku hiša, hlev, vinjak, baraka za vozove, skedenj in kozolec. Zgoreli so pa tudi ena travna, eno tele in en prašič, 120 kron Ursuli Tomažičovi in 390 kron njenemu sinu. K sreči so preprečili, da se ogenj ni še bolj razširil. Škoda znaša 8000 kron, zavarovalnina pa le 1400 kron. Zažarili so otroci.

V Ameriko so se hoteli odpeljati se tam odtegniti vojaški dolžnosti Fran Vlačič, rojen 1894 v Prlekiji in kotar Vivodina, Pet. Mihovič, roj. 1896 v Zamolcu, kotar Vrbovsko, Karel Bogovič, rojen 1883 v Barovki, kotar Vivodina, Stef. in Gjuraj Kosovae, prvi roj. l. 1897, drugi 1888 v Vodoteču, kotar Brinje, vsi na Hrvaškem, ki jih je na ljubljanskem kolodvoru policija aretovala, nato so morali prisiljenim potom zopet nazaj v njihovo domovino.

Težko poškodovan. 24letni hlapec Fr. Mikec je bil te dni na Mariborju cestni napaden od nekega drugega hlapca. Ta je sunil z nožem Mikeca v hrbet ter ga težko ranil.

Ukradena slika. Iz skladišča mehanške garde v Novem mestu je ukradena stara slika predavajočaja Krško z utrdami pod prstovom sv. Florijana.

Nesreča na železnici. 10. maja potrajali okoli sedmih je vlak povzročil med postajo Planino in prvo vavajnico proti Rakeku 12letnega čeruidanda Kozino. Ponesrečene, ki je bil sin preglednika proge L. Kozine, je šel na postajo Planina, da se odpelje v Postojno, kjer je bil iskal meščansko šolo. Ker so našli njegov dežnik in knjige kar 15 metrov od proge v gozdu, našli iz tega, da je deček izšel samomor, kar pa je zelo nerazumljivo. Deček je bil hudo poškodovan na glavi in je bil takoj mrtev.

Dva nevarna tata prijeta. Dne 7. m. sta bila na ljubljanskem kolodvoru in v Kolodvoru pri ulici aretirana dva individua,

ki jih smatrajo za nevarna žepna tata in sleparska igralca. Aretirana sta 33letni Martin Baščič iz Dobove pri Brežicah, baje konjski mešetar, in 34letni Stojan Jovanovič, baje tudi konjski mešetar iz Belgrada. Oba so isti dan opazovali na kolodvoru v Spodnji Šiški, kako sta s v družbi nekega tretjega tovariša na sumljiv način približevala občinstvu. Vsi trije so se nato odpeljali v Kranj, kjer se je vršil semenj. Tam so bili najrajše v največji gneči. Na semenju sta bili izvršeni dve žepni tatvini. Ko so pa zapazili, da so postali sumljivi in da jih opazujejo, so izginili iz Kranja. Še isti dan zvečer pa so na glavnem kolodvoru v Ljubljani aretirali Baščiča, ko se je hotel odpeljati v Trst. Jovanoviča pa pred neko gostilno v Kolodvorski ulici. Oba sta sumljiva da sta izvršila več tatvin na semenjih in v železniških vozovih. Delala sta pri tatvinah vedno na isti način. Eden se je pridružil kmetu, drugi je šel pred njim ter vrgel na tla svojo denarnico. Na ta način je bil pred kratkim okračen neki kmet v Nunski ulici, pred tremi meseci pa neki kmet pred pivovarno Union v Spodnji Šiški. Baščič je baje tudi identičen z onim žepnim tatom, ki je pred kratkim izginil iz Trsta. Jovanovič je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine, enkrat je bil obsojen na pet let težke ječe. Izgnan je iz vseh avstrijskih kronovin. Izročili so aretiranca deželnemu sodišču.

Umor iz pohotnosti. V Prezidu, nedaleč od Loža, so našli 20. aprila ob poti truplo 27 letne omožene Helene Tušek. Položaj, v katerem so našli truplo, je kazal, da se je zgodil umor radi pohotnosti. Vsa zadeva se je pojasnila in so dobili tudi morilce. Dne 19. aprila zvečer okoli 8. je šla Helena Tušek s svojo 16letno svačkinjo Marijo Tušek od svojega doma na Kozjem vrhu, ki je skoraj pol ure oddaljen od Prezida, v Prezid po svojega moža, drvarja, ki je bil tam v neki gostilni in s katerim je živila v najboljšem sporazumljenju. Ker nista našli moža v nobeni gostilni, sta se proti 9. uri vrnili domov. Na cesti, komaj sto korakov od Prezida, so ju začeli nadlegovati in s kamenjem obmetavati fantje. Svačkinja Helene Tušek je ušla, dočim Helena Tušek ni mogla tako hitro teči. Vsled tega je prosila svačkinjo naj pokliče prebivalce bližnjih hiš na pomoč. Marija Tušek je dobila dva kmeta, ki ju je zbudila iz spanja. In ta dva sta ju iskal Heleno Tušek. Navzile iskanju je niso mogli najti. In ker niso dobili nobenega odgovora na svoje klicanje, so šli domov, da drugi dan poiščejo Tuškovo. In vresnici so na vse zgodaj našli truplo Helene Tušek. Ležala je na hrbtu in je bila vsa razgaljena. Glava je ležala v krvi, iz nosa in iz ust, ki so bila zamašena z žepnim robeem, je curljala kri. — Orožništvo je pred kratkim zasledilo storilce, ki so 27letni Ant. Ožbolt, 32letni Janez Plantar in 17letni Franč Šega. Pantar, ki je pravi povzročitelj zločina, je omenjenega večera nagovoril s svojima tovarišema obe ženski. Ker nista reagirali, je pripravil svoja tovariša od tega, da so jima sledili, da bi ju pobili. Odtrgal je kol ter šel z Ožboltom za ženskami. Da bi se obe ženski ločili, je metal Ožbolt za njima kamenje. Pantar je dohitel Heleno Tušek ter jo s tako močjo udaril s kolom po glavi, da ji je razbil lobanjo. Žena se je takoj onesvstila. In ko se je nesrečnica borila s smrtjo, ji je morilec zamašil usta ter jo posilil. Ko so morilci zaslišali svačkinjo in kmete, so pobegnili. To je že četrty umor v tem kraju. Pred 18. leti so našli umorjenega Jakoba Žagarja iz Prezida; l. 1910. je bil umorjen delavec Blažina, ko se je vračal od svoje ljubice; preteklo leto pa je bil umorjen paznik Muhovič.

PRIMORSKO.

Iz zapora v blaznico. Kakor smo že svoječasno poročali, je strajljal pred približno dvema mesecema železničar Viktor Tomažič z državnega kolodvora v Trstu, Šturlirja. Ker pa je Tomažič čimdalje bolj pričel kazati znake blaznosti, prepeljali so ga te dni v deželno blaznico.

Dva napačna detektiva. 9. maja sta prišla pred vrata neke tolerančne hiše v Trstu po polnoči dva mlada človeka, ki sta si izsilila vstop s tem, da sta izjavila, da sta policijska agenta. Ko sta prišla v hišo, sta začela tam dajati razna povelja, iz katerih je pa lastnica takoj spoznala, da ne moreta biti prava policijska agenta. Da se o tem prepriča, poslala je skrivaj po redarja. Redarji morajo namreč poznati vse policijske agente. Ko je redar prišel in videl oba laždetektiva, je izjavil, da ju ne pozna ter jima napovedal aretacijo. Bila sta 37letni težak Ivan Černe in 18letni Rihard Česko, ki izjavljata, da sta hotela napraviti le šalo.

Zasačeni vlomilci. Dne 9. maja, okoli 2 popoldne, opazil je neki redar pred trgovino Al. Stepančiča pri Sv. Jakobu v Trstu nekega človeka, ki je mirno stal pred trgovino. Redarju se je zdelo, kakor da bi oni človek kaj stražil. Ko pa je za zagledal rudarja, spustil se je v beg. Redar je skočil za njim, ga ujel in aretiral in odgnal na policijsko stražnico. Nato se je naglo vrnil k Stepančičevi trgovini, našel vrata samo priprta, ko pa je hotel vrata odpreti, skočil je iz trgovine nekli človek in sunil redarja ter hotel pobegniti. Redar je potegnil sabljo in udaril bežečega po desni rami. S tem se je posrečilo redarju vlomilca aretirati. — Našli so pri njem 96 K 72 v in velik nož. Na lice mesta dospeli policijski komisar je dognal, da je bil v trgovini na nasilni način odprt predal, v katerem je bil po Stepančičevem zatrdilu prejšnji večer omenjeni ukradeni znesek. Oba aretiranca sta doma iz Kopra in je prvi, ki je stal na straži, 20letni tesar Mihael Bisol, drugi pa, ki je izvršil vlom, 23letni kotlar Fil. Lonzar. Oba so oddali sodišču.

Javno nasilstvo proti občinske-mu redarju. 20letni težak Iv. Zuliani se je na ulici v Trstu nekaj sporekel z neko Marijo Niglianese ter jo končno začel obdelovati s pestmi. Ko je prišel k prizoru tudi neki občinski redar ter ga pozval, naj jena, se je spraval Zuliani nadenj, ga pričel zmerjati in ko mu je končno stražnik napovedal aretacijo, se je pričel med Zulianom in redarjem pravecati pretep, v katerem je zadal Zuliani redarju več lahkih poškodb. Ne ve se, kako bi se bil boj za stražnika končal, da mu niso priskočili na pomoč pasanti in mu pomagali ukrotiti Zulianija. Nato ga je stražnik peljal na policijo, odkoder so ga pozneje izročili sodišču.

Nesreča na morju. 8. maja proti večeru je bil nenadoma poklican na pomoč parnik pomorske oblasti "Audax". Na odprtem morju se je namreč pokvaril pri nekem motornem čolnu stroj, tako da se čoln že več ur ni mogel ganiti z mesta. Parnik "Audax" je rešil pasažirje je motornega čolna jako mučnega položaja. Privlekel je čoln ponoči v pristanišče.

Beneški Slovenec osumljen vohunstva. Te dni je bil na Livku pri Kobaridu aretiran beneški Slovenec Ivan Polavšek, doma iz Polav pri Tarčunnu. Povpraševal je baje po imenih častnikov, ki so do jeseni nameščeni na Livku. Aretiranca so prepeljali v Gorico.

Vlom. 7. maja so vlomili v Trstu neznani tatovi popoldne v stanovanje trgovca z jestvinami I. Wiegela ter ukradli zlato verižico in gledališko kukalo, kar je oboje vredno 250 K. Hoteli so odnesti tudi fotografski aparat, vreden 280 K, a so ga vendar pustili.

Z nožem je ranil pred kratkim neki 22letni Karel Zorcut v Višnjeviku svojega sosda Alberta Kuršarja. Za to je dobil pred goriskim sodiščem sedaj 7 tednov zapora z enim postom.

Poskušen vlom. V Kanfanaru v Istri so poskušali neki zlikoveci vlomiti v občinsko blagajno, v kateri se je v istem času nahajala večja vsota denarja. Orožniška patrulja pa jih je pregnala, tako da tatovi niso nič odnesli. Drugi dan je pobral policijski pes sled in prišel do hiše nekega Valiča, ki so ga kot osumljenega tudi aretirali.

ŠTAJERSKO.

Stekel pes je te dni ugriznil nekega pekovskega učenea iz Fürtnjerjeve pekarije. Učenea so spravili v Pasterurjev zavod na Dunaju.

Vandalizem. Ob cesti proti turniški graščini pri Ptujju je te dni neki zlikovec porezal veliko števi-

lo sadnega drevja, katerega je nasadil ob cesti okrajni zastop. To se je v tej okolici zgodilo že večkrat.

Tatvina. Na otoku Drave pri Sv. Martinu pri Ptujju je bilo te dni ukradenih grofu Herbersteinu 13.000 vrbovih šib. Osumljenih tatvine je več oseb, katere so zaprli.

Utopljenca. Pri Sv. Marku niže Ptujja so potegnili iz Drave truplo neznanega možkega utopljenca. Pri Sv. Marjeti so istotako potegnili iz Drave mrtvo možko truplo. Identitete utopljenecv še niso dognali.

Otrok utonil. V Kazazah pri Celju je v potoku utonila sedemletna hčerka zakonskih Alojzija in Marije Brečko.

Zrakoplovec je hotel postati. Iz Ormoža se poroča sledeča zgodbi-ca: K tukajšnjim naborom je prišel tudi neki fant, ki je po vsej sili hotel, da bi ga sprejeli k vojakom, in da bi bil prideljen zrakoplovnemu oddelku. V svrhu zadnjega, je prinesel seboj lep model zrakoplova Zepelinovega tipa, na katerem je, kakor je pripovedoval, delal tri leta v svojem prostem času. Fant pa ni bil potrjen in je vsled tega močno užaljen pustil izdelek v Skorčičevi gostilni.

Stekel pes. Od Sv. Marjete v Slov. goricah poročajo: Sem se je priklatil od nekod stekel pes, ki je ugriznil šest oseb, med njimi tudi gostilničarko Tobias. Tudi v Št. Lenartu pri Veliki Nedelji je ta pes ugriznil neko posetnico. Psa se je orožnikom posrečilo usmrtiti. Ugrizene osebe so spravili v Pasterurjev zavod na Dunaju.

Roparski napad. Blizu Slovenske Bistric je te dni neznan zlikovec napadel uradnika posojilnice J. Valanda ter mu oropal kolo. Zlikovca še niso prijeli.

Požigalca. Zaprli so v Strugi pri Stopni posetnika Ant. Lepeja, kateri je osumljen, da je sam zažgal domovje, da bi prišel do zavarovalnine.

V Celnici so zaprli kočarico Uršo Dvoršak, ki je osumljena, da je v bližini Slovenske zažgala svojo hišo, da bi prišla do precej visoke zavarovalnine.

Samour. Na spodnji Hudinji pri Celju se je zastrupila posestnica Marija Prosenjak. Vzrok samourora je neznan.

Iz Ljubnega na Zg. Štajerskem poročajo, da je padal tam ponoči od sobote na nedeljo 9—10 maja dež, pomešan z žveplom.

Iz Maribora. V nedeljo dne 10. maja so se vzdignili tu v zrak z zrakoplovom "Štajerska" vseučiliščni profesorji Pfecker, Wittek in Pfeiffer. Za nekaj minut je bil zrakoplov nad oblaki in je plul proti vzhodu. Profesorji so imeli lepo vožnjo, a razgleda zaradi megel ni bilo. Blizu Komorava ob Donavi so se srečno izkrali.

Iz Maribora. V mestu in bližnji okolici je mnogo slučajev škrlatice V bolnišnici leži 28 na škrlatici bolnih oseb.

Kranjec se je obesil v Ljubnu. 9. maja se je obesil v Ljubnu na Štajerskem 30letni delavec Anton Urbančič, ristojen v Trebnju.

V Kosazah pri Zalcu je utonila 7 letna hčerka Angela zakonskih Vrečko.

V Studencih pri Mariboru je umrla gostilničarka in hišna posestnica Marija Kadrnka v 85. letu starosti.

Na Vurpergu pri Ptujju je umrl 88letni starček Leopold Lešnik. Udeležil se je pod Radeckim vojne v Italiji.

Mariborski konsistorij — nemško bojno društvo. V slovenskih goricah, meseca maja. Da smo že tako daleč prijadrili, res nismo pričakovali. Kakor smo lansko leto poročali, zgodil se je ob priliki cesarske maše dne 18. avgusta 1913 v cerkvi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah nečuvnen škandal s tem, da so otroci tukajšnje zasebne nemške šole med slovenskim petjem cesarske himne začeli isto kričati v nemškem jeziku. To se je zgodilo kljub temu, da je tukajšnji župnik nemško petje od naših viničarskih otrok kot pravokacijo prepovedal. Župnik je napravil škandal kratki konec s tem, da je pokazal kričačem cerkvena vrata. In to je bilo le samo ne vemo iz katerega nemškega kota pribleglega nadučitelja nemške šole, ampak še bolj mariborski konsistorij in škofa Napotnika. Zvest, da še eksistira v celi škofiji eden narodni in energični župnik jim ne da spati. Daleč smo že od 18. avgusta,

mariborskim konsistorijalnim rdeč karjem se pa že tresejo hlače. Nič manje kot petkrat je že moral lenarški župnik ad audiendum verbum v Maribor. Vsikdar je zahteval tamkaj naš "slovenski" konsistorij, najvišja inštanca zdaj vladajoče slovenske stranke na Sp. Štajerskem, naj pripusti župnik v popolnoma slovenski farni cerkvi samo radi provokacije zahtevano nemško petje. Župnik je ta brezstidni zahtevek vedno odločno zavrnil, pripomnil pa je, da se seve podvrže temu zahtevku, če mu to konsistorij pisмено naroči. Tega junajstva pa še do danes naši voditelji niso imeli. Tako daleč smo tedaj že prišli. Če se psuje tisoč in tisoč slovenskih inteligentov, če se jih moralčno in že skoraj brahijalno meče iz cerkve, samo ker so zunaj cerkve drugega političnega prepričanja, kakor mariborski kaplan dr. Korošec, tu so naši sladki dobri rdeči pastirji ne ganejo, če pa si domisli kak zakrokan študent, ki postane po previdnosti nemškega "Schulvereina" nadučitelj na zasebni šoli, da hoče v cerkvi s svojimi slovenskimi odpadniki demonstrirati, če se hoče s svojimi zaslepljenimi porogati celi slovenski fari, se dvigne tu cel konsistorij slovenske lavatinske škofije, ne pozna nobene stanovske kolegijalnosti in skuša pritisniti tilnik svojega tovariša pred takim človekom, kakor je nadučitelj nemške šole pri Sv. Lenartu. Zalostno in sramotno!

KOROŠKO.

Poskušen samomor. Te dni sta se vračala zvečer iz službe v Št. Rupert pri Celovcu dva železniška uslužbenca. Pri Knochovi tovarni sta zaspila v bližnjem potoku moža, ki se je potapljal. Potegnili sta ga na suho. Samourilec je 39 letni strojniki Fran Zich, sedaj brez službe. To je baje tudi vzrok poskušnemu samomoru.

Zasačen tat. V Št. Petru pri Reichenfelsu je vlomil neki tat v odsotnosti domačinov v hišo posestnika Frana Šturma, kjer je vlomil

(Nadaljevanje na četrti strani.)

CENTRALNA LECA. SOBE S PARNO KURJAVO, TOPLO IN MRZLO VODO. ČISTO NA NOVO OPREMLJENO. UREJENE PO NAJBOLJ MODERNEM NACINU.

Park Hotel

ILIJA RATKOVICH, lastnik

STEV. 531, VOGAL ZAPADNE ŠESTE AVENUE IN SUPERIOR STREET

TELEFON: MELROSE 1673. DULUTH, MINN.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA OBILEN POSET. CENE ZMERNE, POSTREŽBA TOČNA.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

Fitger Brewing Co.

Duluth - Minn.

Večina slovenskih gostilničarjev toči Fitger pivo, v sodčkih in steklenicah varjeno iz pristnih snovi.

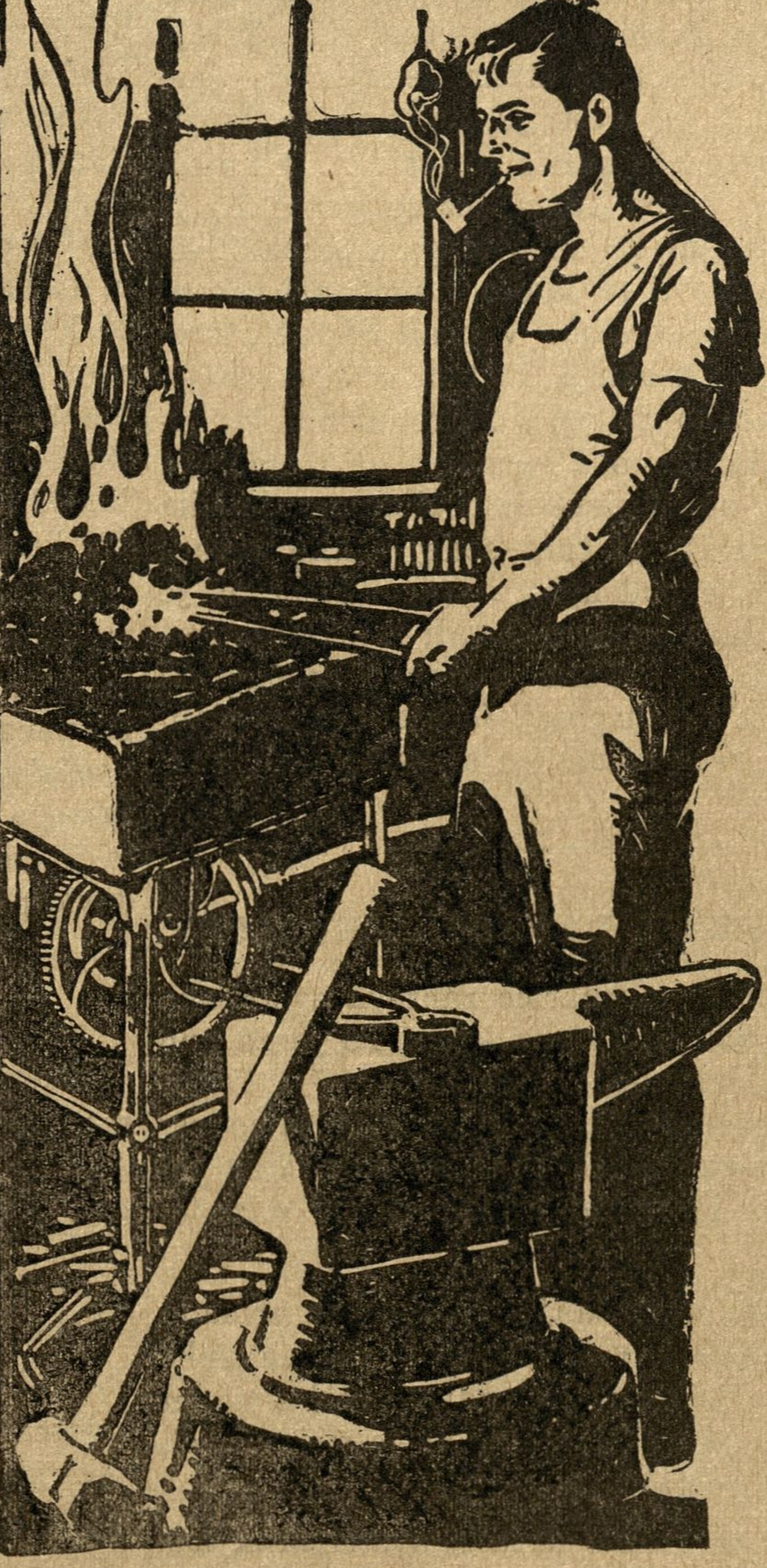
Josip Gerzin

zastopnik za ELY, Minnesota.

Mi trdimo vedno in vedno to dejstvo

PEERLESS je najboljši tobak na svetu za močne trdne može. Ta tobak je bil postavljen na trg nalašč za te vrste mož. Mi smo ga prvič prodajali pred petdesetimi leti, ta tobak je bil najljubši močnim možem od prvega dne.

Ta tobak je pristen tobak iz Kentucky, skrbno in naravno vlečan skozi tri do pet let zato, da se dobi iz njega milo, naravno bogastvo in tobačni okus. Ta tobak je sočnat in poln tobačne moči in popolnoma zadovolji zahteve tobakarja.



PEERLESS Long Cut Tobacco

Vzemite na primer kovača. Če hoče zadovoljenja s tobakom, ga ne more dobiti iz navadnih mešaníc. On mora imeti tobak, ki je narejen za može. — PEERLESS je edini tobak, kateri popolnoma zadovoljuje.

Če mi povemo velikim, mislečim možem, da je PEERLESS najboljši tobak za njih na trgu, tedaj vedo, da se zamo-rejo zanesti na to — in kdor ga skozi en teden poskuša, bo o tem prepričan.

Če ga že kadite ali žvečite — rabite samo PEERLESS. Na prodaj povsod v zavojih po pet centov. Druge velikosti, 10c, 20c in 40c v zavojih in 45c in kositerni škatlji.

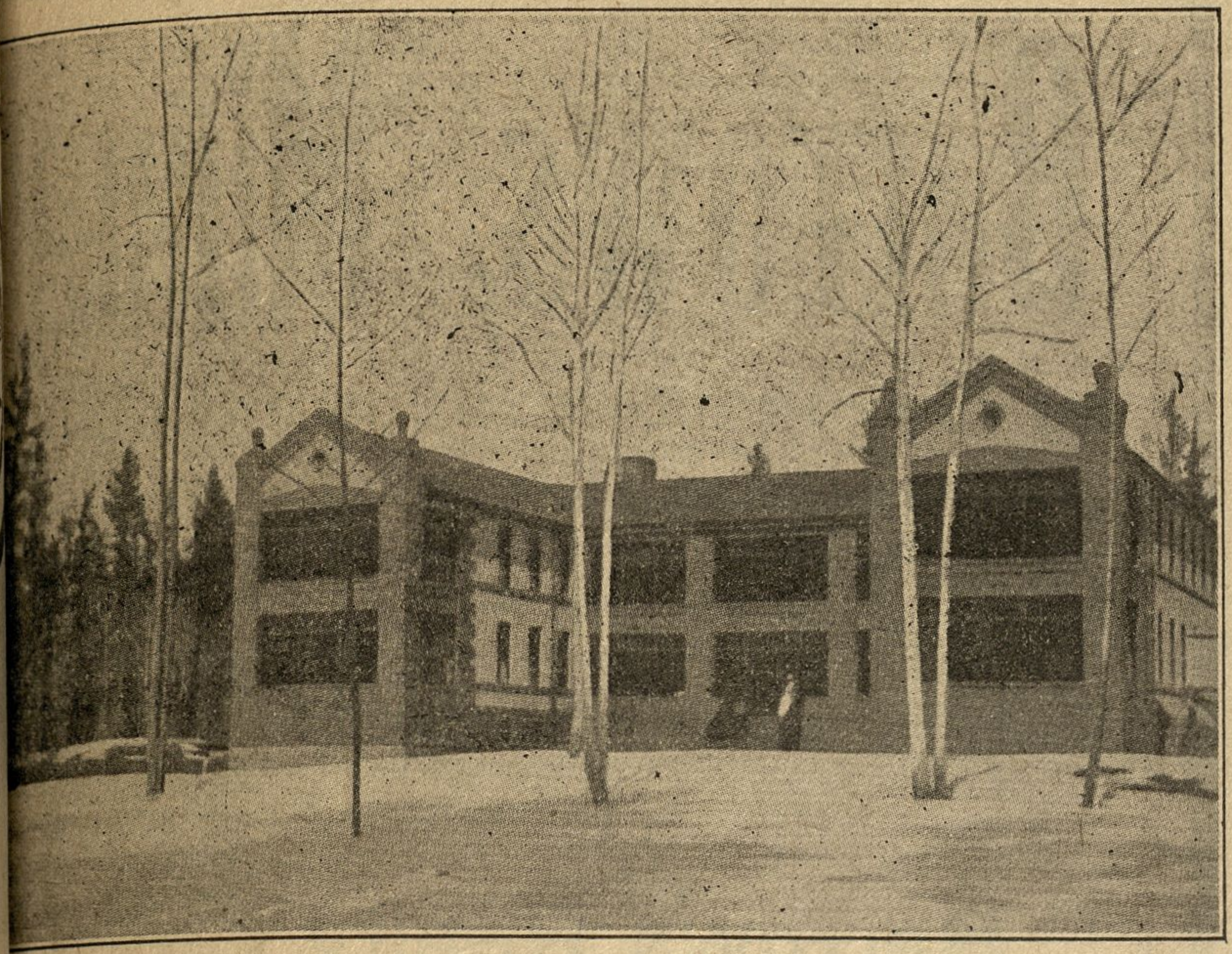
Poljedelstvo in gospodinjstvo.



JETIKA ALI SUSICA. (Tuberculosis)

Se ni mnogo mesecev odkar je nastala ves civilizirani svet grozna vest o potopu najmodernejšega parnika "Titanic", v kojem zgrubilo mnogo človeštva življenja. Nad štirinajst sto naših bratov in sester je vtomilo v eni noči civilizacija je dvignila mogočni potop zoper pretresujočo katastrofo, katera bi se lahko zabranila.

znika tudi "Bela kuga", vsled belih bulic, katere zrastejo na pljučah in po drugih krajih telesa. Če ga iščemo s povečevalnim steklom, najdemo, da je ta sovražnik nekaj bacil, nekaj tros, ali čudežno majhna rastlinica, katera, če se vgnjezdijo v naših pljučih, se množijo hitreje ali počasneje, kakor ji pač okoliščine dovoljujejo. Ta sovražnik človeštva pride v človeško telo skozi pljuča, želodec



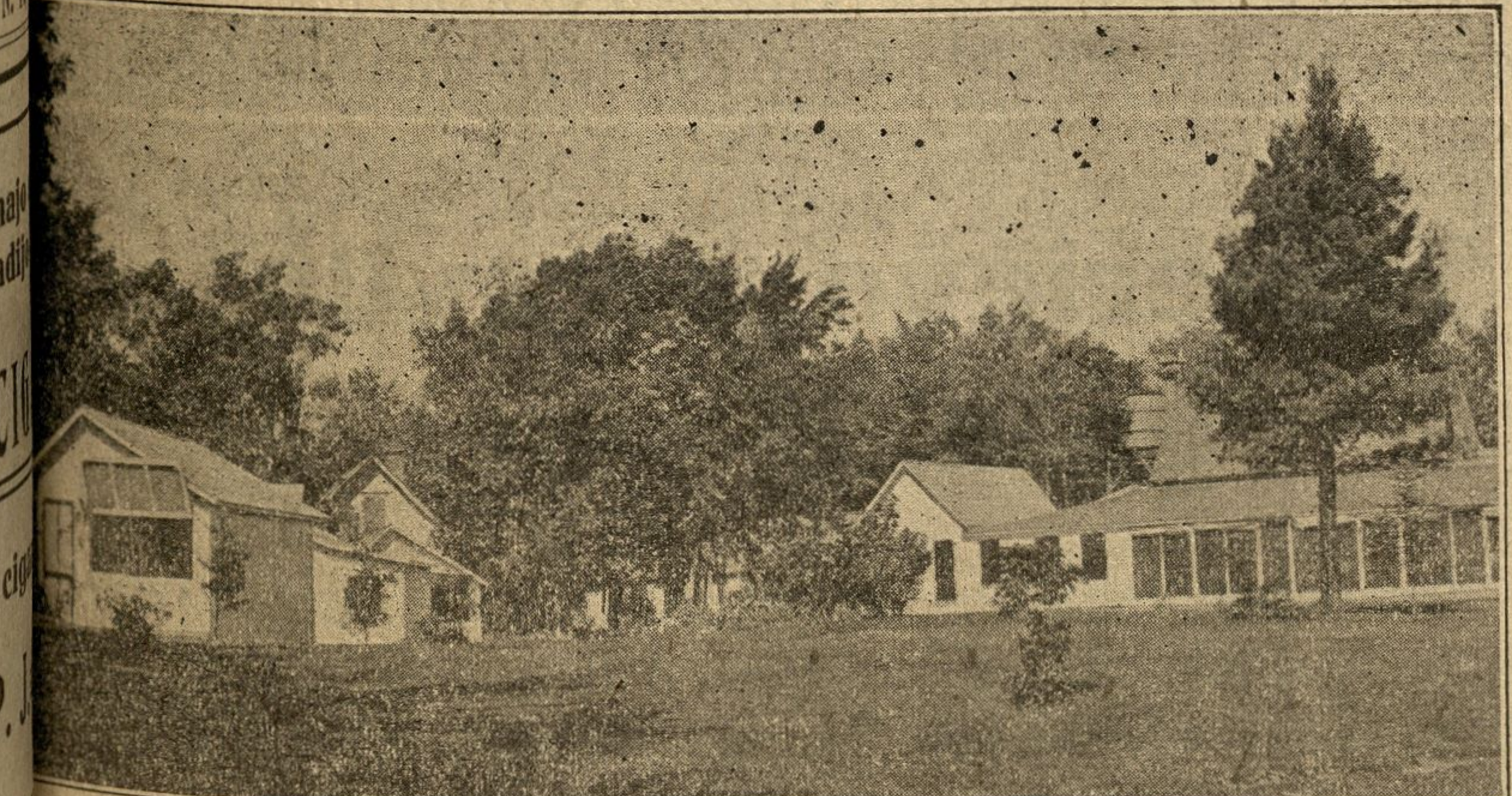
Glavno poslopje minnesotskega državnega sanatorija za jetične v Walker, Minn.

Kongresi in parlamenti so vzele stvar v roke, in sklepalo se je se križem kako napraviti parovodno varnejše, da bi se ognilo bodoče tako strašnim nesrečam kot je bilo vtopljenje krasnega parnika Titanic, s kojim je šlo v no toliko človeških bitij — mož, žensk in otrok. Gotovo je, da bi družba, da bi človeštvo odprlo na široko vse blagajne, da bi se preprečila ta grozna katastrofa, če bi zamogla družba, če bi zamoglo človeštvo s pomočjo zlata in srebra preprečiti ta sramotni madež civilizacije dvajsetega stoletja, grozno katastrofo, ki je pretrela ves izobražen svet.

Ako ga zasačimo pravočasno dokler še ni vtrjen v telesu in se borimo proti njemu s sredstvi, ki so zanj vničljiva, zamore se bolezen, katero on povzroča, ozdravi, in v teku dveh let ga zamoremo popolnoma poraziti. Ako pa nismo tega sovražnika dovolj rano opazili, ter se ni nič storilo zoper njegovo množenje in smrtonosno delovanje, potem bo vzel mnogo več let, da se ga vniči in iztrebi iz človeškega života, če ga je sploh mogoče vničiti in jetičnega ozdraviti. Pod posebno vgodnimi razmerami se bo pa ta kuga tako hitro širila in vničevala fizično moč človeka, da ji podleže bolnik v par mesecih.

Vendar, dandanes divja po družinih državah ameriških ve groza kot je ona potopa parnik Titanic, kajti med vsakimi dve desetletji, ali, da se izrazim ravnaneje, vsak teden strmoglavi v prepad smrti okoli devetdeset sto človeških življenj vsled bele morilke, znane pod imenom jetika, sušica ali tuberkuloza. Očitih teh naših nesrečevzeča ostalih pa ni tako dramatična kot je bila ona zemljanov vkra-

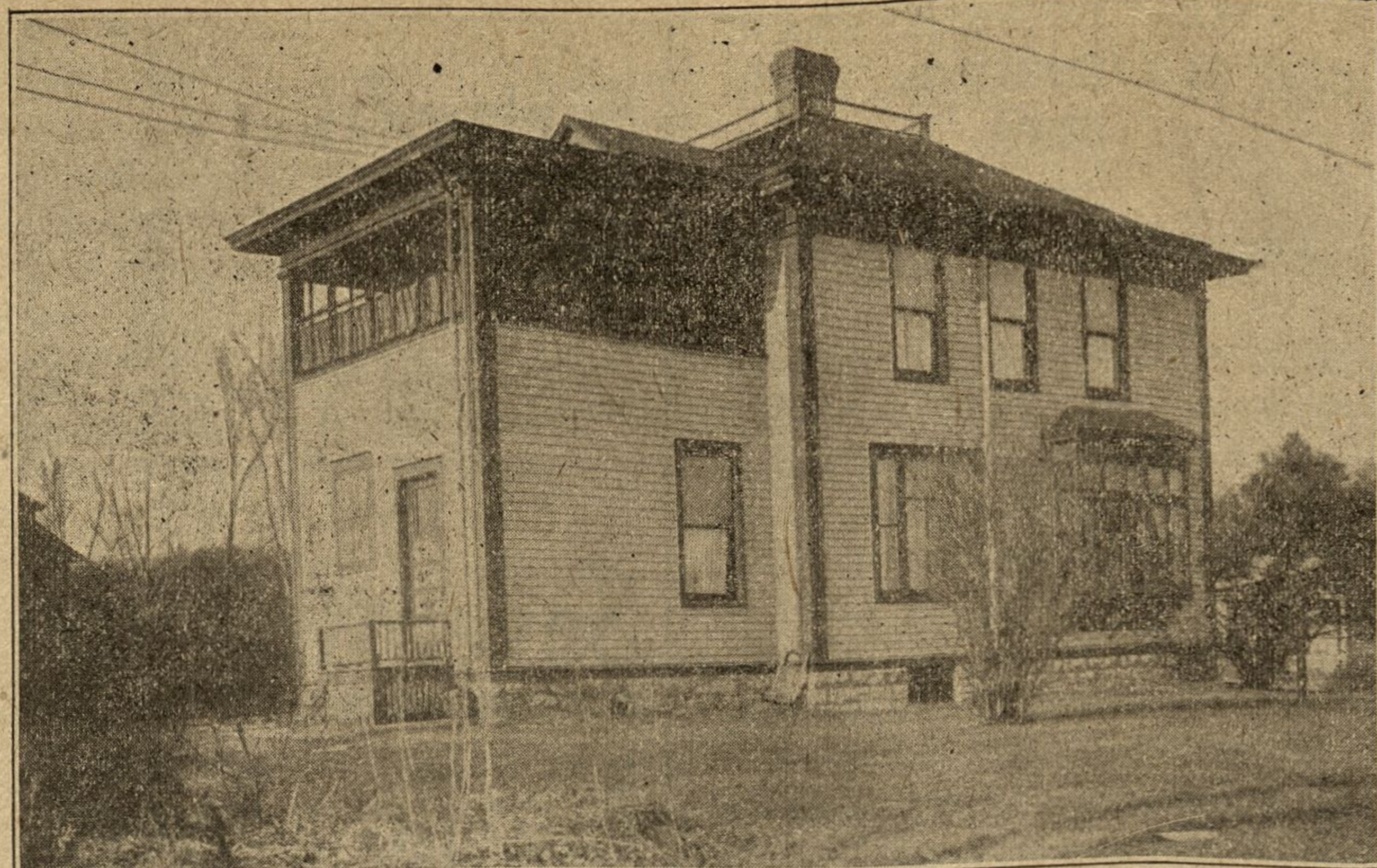
Stara vera, da je jetika podedljiva bolezen, je popolnoma ovržena. Otroci jetičnih starišev ne bo nikdar jetični, alko se ne zaneseta jetični tros v njegovo telo po rojstva. Vendar je pa navadno otroci jetičnih starišev v takem fizičnem stanju, da je lažje podvržen jetiki kot otroci nejetičnih starišev. Ta bolezen se nikdar ne začne od samega sebe ali brez vzroka.



Glavni pogled na doktor Taylor-jev sanatorij za jetične v Pokegama, Minn.

na parniku Titanic, in zato, je tuberkuloza ali jetika itak grozna bolezen posebno delavca sloja, se človeštvo malo briga, če padajo na desno in levo žrtev splova pred to neizproskoso. Amerikanci zvejo to bolezen tudi "White Plague" (po naravi "Bela kuga" ali boljše "Blekinga"), vendar se legislature kongres ne zmenijo toliko, da s pomočjo denarja zadušili in preprečili to smrtonosno bolezen, kakor so voljni, s pomočjo denarja, preprečiti katastrofo na morju. Dejstvo pa je, da je "Bela kuga" ali "Bela kuga" mnogo lažje zatreti ali vsaj obkora, katero je v uporabljal jetični. Vendar so še danes človeške pasmi, katerih se ne prime rada jetika. Med te spadajo Eskimi, dokler živijo svoje primitivno življenje, in tudi Židje so narod, katerih se ne prime hitro jetika, alko živijo priprosto življenje v naravi. Vendar se zamore zoperstavljati jetiki vsakdo, ki je čvrst in zdrav in živi kakor mu ukazujejo naravni higijenični zakoni.

Ono povzroči mali tros, kateri se zaseje v človeka iz drugega človeka ali živali, kjer je tuberkulozni tros razvit in zrel. Ta prenos bacila, to okuženje se godi na razne načine s tem, da je bolni človek ali bolna žival okužila sobo, posteljo, obleko, hrano ali druge stvari, s katerimi pride zdravi človek v dotiko. Na ta način se zaseje jetika med družino in se množijo med človeštvom. Posušeni pljunek jetičnega je najhujše zlo za razširjenje te strašne kuge, ki zamori vsako leto tako visoko število človeštva. Skoro iste vrednosti za razširjanje jetike je postelja in obleka, katero je v uporabljal jetični. Vendar so še danes človeške pasmi, katerih se ne prime rada jetika. Med te spadajo Eskimi, dokler živijo svoje primitivno življenje, in tudi Židje so narod, katerih se ne prime hitro jetika, alko živijo priprosto življenje v naravi. Vendar se zamore zoperstavljati jetiki vsakdo, ki je čvrst in zdrav in živi kakor mu ukazujejo naravni higijenični zakoni.



Hiša, opremljena na vrhu prizidka s spalnico, v kateri ima zrak prost pristop. Spanje v svežem zraku je najboljši pripomoček zoper jetiko.

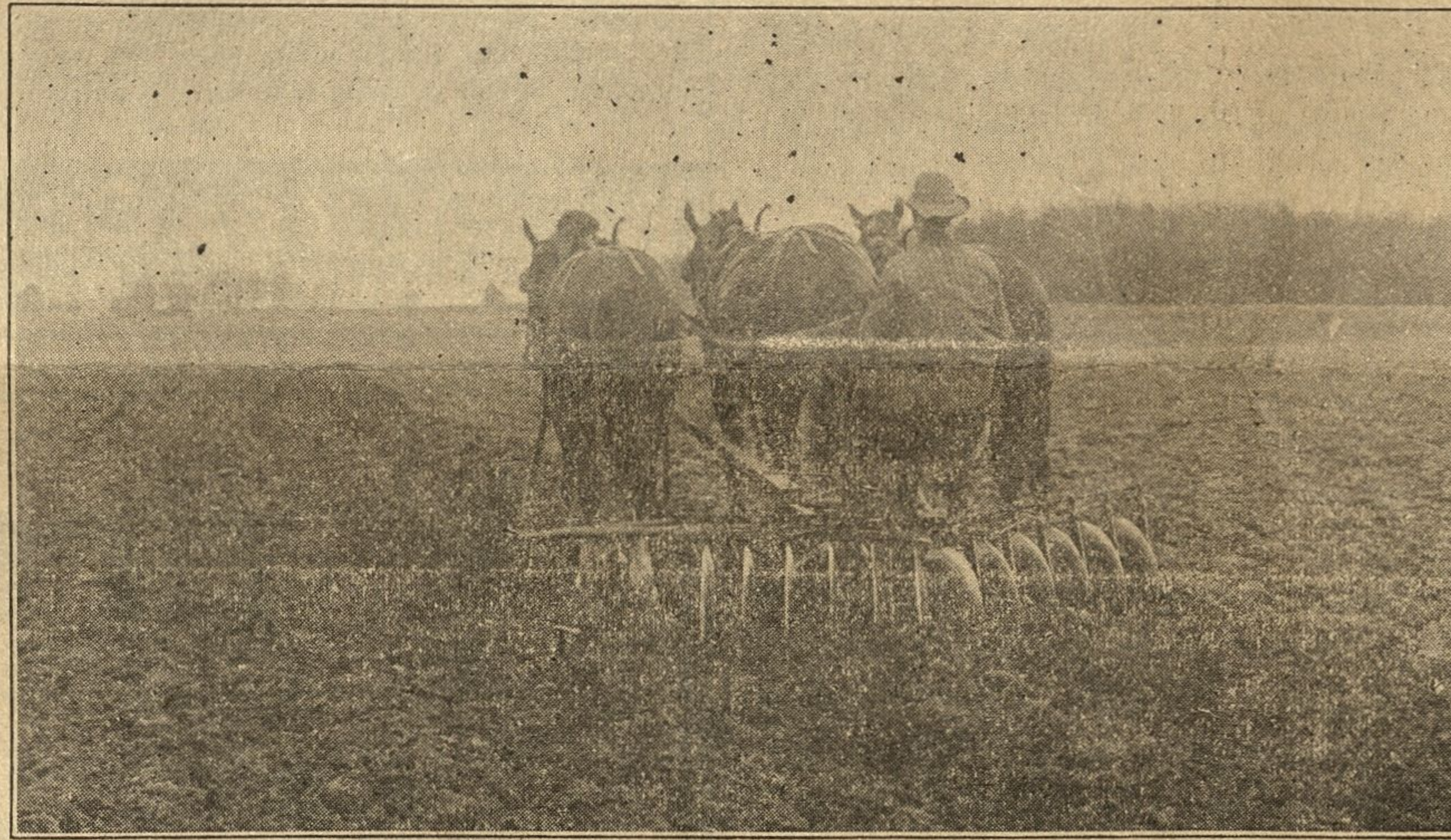
Jetiko živali povzročata isti tros kot jetiko človeka, in zato so tudi živali vir iz kojega izvira ta strašna bolezen. V Ameriki je mnogo goveje živine jetične, in meso ter mleko te živine sta sredstvi, ki zaneseta v človeka jetiko. Je pa še mnogo drugih potov po katerih preidejo jetični bacili iz živine v človeka.

ista stvar za katero dela tudi vsak kmet. V pokrajinah, kjer primanjkuje dežja, so se kmetje oprijeli takozvanega "intenzivnega obdelovanja" ali "suhega obdelovanja". Vse države zapadno od 98. meridiana in do gora Cascade trpe radi pomanjkanja dežja, in kjer ne namakajo zemljiše z napeljavno vodo iz rek in potokov, tam se poslužujejo "suhega kmetijstva". V državah Montana, Colorado, Wyoming, Idaho, Arizona, Nevada, v zapadnem delu držav North in South Dakota, Nebraska, Kansas, Oklahoma, Texas, in v vzhodnem delu držav California, Oregon, in Washington, pade navadno premalo dežja, da bi vsepalji kmetijski pridelki brez umetne moče. V nekaterih delih teh pokrajin pade pa vendar dovolj dežja, da uspevajo gotovi pridelki na dobri zemlji brez umetnega namakanja, če se poslužujejo farmerji "suhega kmetijstva." Te vrste obdelovanja zemlje ni pripravna za pokrajine kjer pade obilica dežja, vendar je pa pripravna za pokrajine kjer suša rada pritisne. Rezanje vrhne skorje njive z rezalnim pljugo (disc plough, glej sliko) je priporočljivo takoj po žetvi vse

OBDELOVANJE ZEMLJE.

Že večkrat smo se bavili na tem prostoru z obdelovanjem zemlje; vendar je to delo tako važno za prosopek kmetijstva, da bi farmer, to stvar tako natančno študiral, da bi jo povsem razumel in da bi vedel zakaj rabi pljugo, brano, kultivator in razne druge stroje ter orodja, ki se rabijo pri obdelovanju zemlje.

Cil vsakega kmeta je, doseči kolikor več mogoče dobrih kmetijskih pridelkov, in z njimi čim bolj širo plačo in povračilo za delo, trud, stroške, skrb in gospodarstvo. Cena zemlje je vsaki dan dražja, vsaki dan so tudi v Ameriki višji davki in stroški, zatoraj mora farmer vse storiti, da mu da njegovo zemljišče kolikor mogoče več do-



Rezanje ali diskanje v jeseni zoranje njive.

bička. Največ in najboljše pridelke se pa doseže le tedaj, če se zemlja pravilno obdeluje, če se pravilno gnoji, če se rabijo, najboljše semena, če se pridelki namenujejo, sploh, če se poslužuje znanstvenega kmetijstva. Resnica je, da se s povečanjem farne tudi navadno poveča količina pridelkov, vendar je pa tudi resnica, da se s povečanjem farne povečajo tudi davki in stroški, zato je bolje povečati rodovitnost zemlje kakor pa povečati nje ploskvo. Priznati moramo, da vzame dobro obdelovanje zemlje več časa in boljše pripravo kakor slabo obdelovanje. Vendar bo pa stalo manj, če se slabo obdelala velika razlaka. Imeli bomo tudi navadno iz akra dobro obdelane majhne farne več dobička kakor iz akra slabo obdelane velike farne, in dobiček je povsod. S tem se vrhna skorja

zrahlja, da vsrka zemlja lažje roso in dež, in da zadržuje zrahljana plast izhlajenega mokrote iz notrine zemlje. Principi, na katerih temelji obdelovanje gornjih zemskih plasti, in tlačenje spodnjih plasti, so v uporabi do gotovih mej skoro vsepovsod. Kjer pritisne rada suša tam naj se kmet zaveda, da je pomanjkanje dežja največji vzrok neuspeha in nezoritve pridelkov. On mora zategadel poglagati veliko važnost na tako obdelovanje zemlje, da bo spravil v njo vso mokroto kolikor jo pade, in da bo pridržal mokroto v zemlji do istega časa, kadar jo bode rastujoča setev potrebovala. Kjerkoli se pripetijo večkrat suša, tam naj skrbni farmer, da bo pridržal v zemlji dež, kateri je padel, do tedaj kadar bo rabil mokroto. Mokrotaj zagotovi obilico dobrega pridelka; zatoraj, če je padlo letos



Oranje strnišča takoj po žetvi.

Pretty Soft Eh?

The evidence of Blatz Supremacy is not far to find—the taste proves as well as tempts.

You drink what you like—that's why almost all true judges of good beer prefer Blatz.

No beer brewed gives such general satisfaction to so many men.

Always the same good old

Blatz

MILWAUKEE

In Light or Dark Bottles

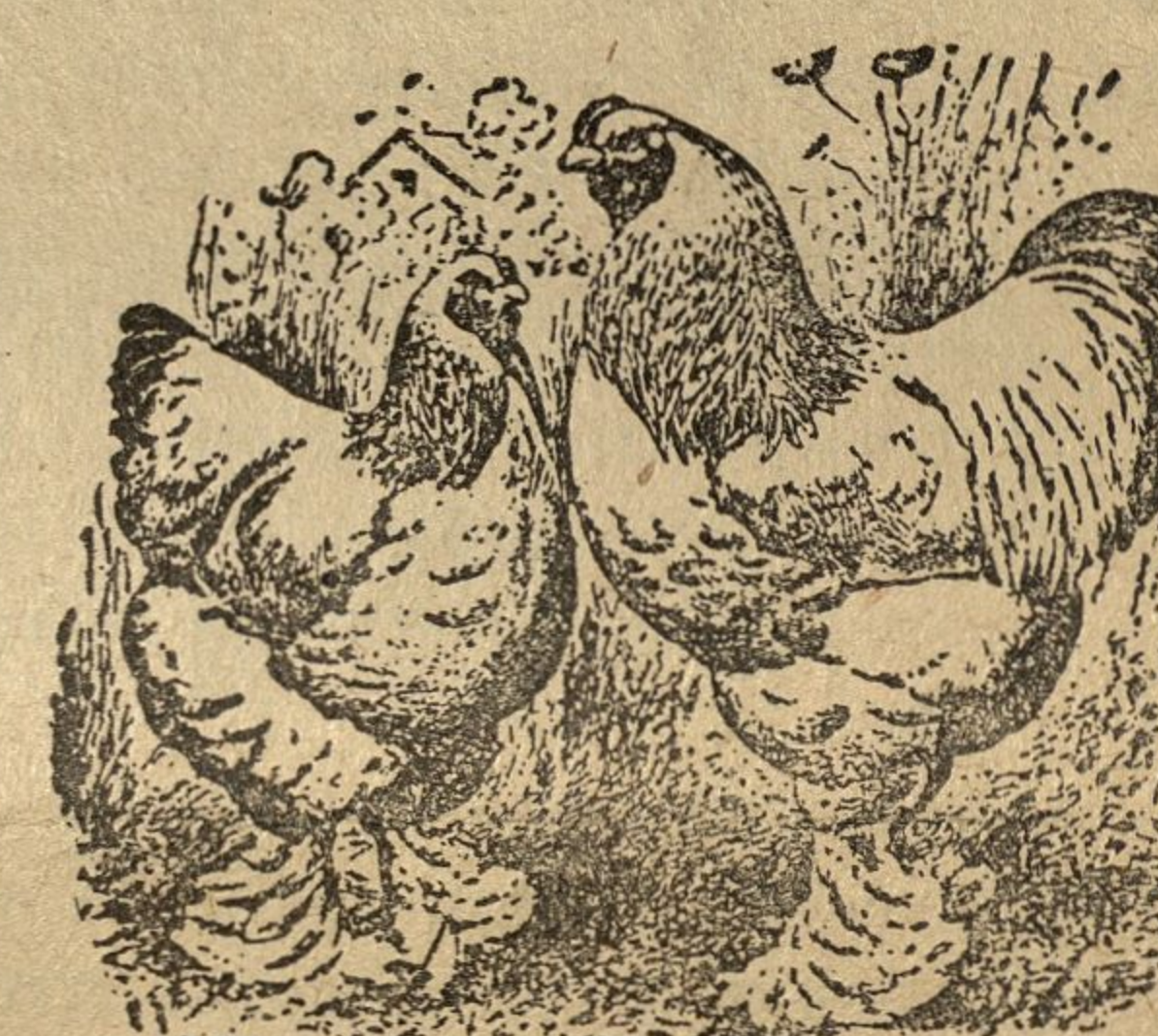
VAL BLATZ BREWING COMPANY
Branch: Duluth, Minn.

odveč dežja, treba je pridržati v zemlji z obdelovanjem zemlje vso vlogo, katero ne potrebujemo letos, za drugo leto, ko bo mogoče dežja primanjkovalo.

jem in nekaj malovrednim drevjem, zato so bila odtegnena gozdnim rezervacijam. Ta zemljišča so v vzhodnem Oregon, kjer je malo dežja.

OKUSNA ZDRAVILA.

Ljudje so imeli povsem napačno misel, da imajo zdravila z najzopernejšim okusom najboljše zdravilno moč za človeka. Novodobni zdravnik pa skuša napraviti zdravila okusna, zato da jih bolniki rajše vzame. Taka preparacija je tudi Trinerjevo ameriško zdravilo grenko vino, katero ima prijeten grenki okus. Ono je najboljše sredstvo za iztrebljenje gnjilečih ostankov iz telesa, in tudi za vtrditev in oživiljenje telesa. Ono je jako priljubljeno in obče razširjeno za boleznij v želodecu in črevesju, in je tako napravljeno, da je lahko prenaša najbolj nežni in slabotni želodec. Ako rabite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino se morate pridržati vseh opojnih pijač. V Lekarnah Jos. Triner, izdelovatelj, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Ako imate revmatizem ali trganje po glavi poslužite se Trinerjevega liminenta. Advr.



Ne izgubljajte časa pridite takoj.

Najboljša zemlja v Wisconsinu, najboljša prilika med vsemi drugimi za Slovence.

Ako ste brezposelni, ne trošite po nepotrebnem svojega denarja in časa, temveč pridite takoj semkaj, kupite si farmo in delajte na lastni farmi, dokler se delavne prilike ne izboljšajo. Vsak dan skozi celo leto, katerega porabite za delo na lastnem zemljišču, vreden je za vas pet dolarjev. Ako pridete takoj semkaj, zamorete si do jeseni prideti denar, postaviti si zamorete v tem času hišo in hlev, ter pripraviti si več akrov zemljišča za obdelovanje. Kupite si zemljišče tu okoli Benoit ali Sanborna blizu Ashlanda, kjer je že nad sto Slovencev in Hrvatov kupilo zemljišče. Vsak Slovenec in Hrvat pozna dobro tudi našo družbo, vsakdo ve, da pri nas ni prevare in goljufije, da se ni zanimamo za naše naseljenčce, ter da jim pomagamo z nasveti in tudi na druge načine. Ako ste se naselili tukaj, pa vam je nemogoče plačati vaše obveznosti, kakor ste se zavezali, so vam ni potreba bati, da izgubite vaše zemljišče, kajti mi vas počakamo, dokler vam je mogoče plačati. Ako ne morete izplačati zemljišča v času, kakor ste se zavezali, mi vam podajljamo obrok za nekoliko let za izplačilo. Pridite v naš urad v Ashlandu blizu Benoit, ali v Des Moines, in izprašajte jih za vse, kar bi radi izvedeli, in prepričajte se, da boste, da boljše zemlje in boljše prilike za nakup ne morete nikjer drugje najti.

ISČEMO.

Peter Bartsa in Jurija Movrin oba iz Starega trga pri Poljanah na Kranjskem. Zadeva je jako važna radi dedščine, zatoraj naj se takoj zglasta, ali pa naj naznani njega naslov ali naj se pa sam oglasi. Henrik Markovič Mc Kinley Minn. Loc. Box 114.

RAD BI ZVEDEL.

za naslov mojega brata, ki se nahaja nekje v Cleveland, O. Ime mu je Ignacij Markovič, doma iz vasi Ravne pri Blokah. Prosim rojake, naj bi blagovolijo naznani njega naslov ali naj se pa sam oglasi. Henrik Markovič Mc Kinley Minn. Loc. Box 114.

VLADA BO ODPRLA 400,000 AKROV ZEMLJE.

Portland, Ore., 26. maja — Predsednik Wilson je ravno podpisal odlok s katerim se odtegne nad 400,000 akro zemljišč iz gozdnih rezerv. Ta zemljišča spadajo v Des Chutes in Pavlina nacionalne gozdne rezerve v Crook, Lake in Klamath county v državi Oregon, in odprla se bodo homesteadjem najdlje tekom 60 dni, mogoče bo pa že z dnem 8. junija odprta registracija za ta zemljišča. Okoli 120,000 akrov teh zemljišč je že naseljenih, in naseljenec se bo pustilo na njih, če se bodo vpisali za ta zemljišča. Novim naseljenecem se bodo dovolili homesteadi po 160 akrov. Registrirati za te zemljišča bo treba v "United States Land office" v Lakeview ali The Dalles, Ore. Zemljišča so poraščena z grmov-

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN poseti naš Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča VODSTVO.

The James W. Good Co.

DEPT. 58, ASHLAND, WIS. PRIPOROČAM Slovence in Hrvatoma svojo grocerijo in mesnico. V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah. Anton Smolich, Aurora, Minn.

Dopisi.

La Salle, Ill.

Cenjeno uredništvo: — Delavske razmere so se v La Salle in okolici nekoliko izboljšale, to je v toliko, da so pričeli zopet v nekaterih premogokopih obratovati. Dasiravno delajo premogarji le po 2—3 dni na teden, je vendar boljše kot nič. Upati je, da se bodo razmere izboljšale.

Pred nedavnim časom se je ustanovila tukaj Zveza slovenskih društev v La Salle in za bližnjo okolico; namen te Zveze je, da društva ne bodo sprejemala v svojo sredo rojakov, ki so že bili člani, katerega k tej Zvezi pripadajočega društva. Takega hočejo na ta ali oni način odkodovati. Da ne bodo po 2 ali več društev pripadajoča k tej Zvezi prirejala na en in isti dan veselice, shodov in piknikov. Naj se društva, spadajoča k tej Zvezi, ne ozirajo na versko prepričanje, med seboj bratsko podpirajo v vseh slučajih. Med članstvom te Zveze naj veje duh bratske ljubezni in solidarnosti, kakor da bi bili člani vsi enega velikega društva. In še več drugih dobrih lastnosti ima Zveza v svojem programu. Želimo, da bi se posamezni člani kakor tudi društva za stvar zanimali in prepričani smo lahko, da to delo in ta trud bodeta rodila obilo sadu.

Družba "Slov. Dom" priredi 31. maja izlet pod Hramovo senico na East 5th St. in German American Cement Mill. Praviho, da bomo zopet imeli enkrat priliko, se prav po domače zabavati. — Pretečeno nedeljo, dne 17. maja je vladala pri nas izjemna vročina. Že med osmo in deveto uro zjutraj so postajala tla tako vroča v cerkvi fare sv. Roka, da je več ljudi odšlo iz cerkve. Nekateri izmed teh so že dolgo let goreči pristaši cerkve, ali te silne vročine le niso mogli prestati. Šli so, na kar so potrebovali precej različnih tekočin, da so se zopet nekoliko ohladili. Izpred oltarja je bilo opaziti že takoj iz početka, da se pripravljajo hudo vreme, in res, začele so leteti psovke na vse strani, tako, da se človek zdrave pameti mora zgrazati nad takim surovim postopanjem od strani tistega, katerega osebnost in sebično življenje je le odvisno od ubogih tpinov. Sploh se dogajajo v tej cerkvi stvari, ki se ne spodobijo in to se ponavlja že par let. Le čudno je, da se ubogo ljudstvo ne vzdrami iz trdnega spanja in stori temu tiranskemu postopanju enkrat za vselej konec. Čuti je, da se je eden izmed rojakov izrazil, da če ga stane tudi samo dolarjev, da hoče narediti tečo konec. Po mojem prepričanju je to popolnoma nes pametno. Dotičnemu rojaku svetujem, naj da rajši tisti tisočak za zgradbo Slov. Doma, kjer bo denar obrestonosno naložen, za katerega mu bo družba dala sto delnic v vrednosti po deset dolarjev, s katerimi bodo pomagano Slovincem do hitrejšega napredka. To je, da bomo toliko prej dosegli svoj cilj ter imeli svoj Dom, kjer se bodo imeli ljudje priliko nekoliko podučiti in izobraziti in tako priti do boljše ga prepričanja. Tistim rojakom in rojakinjam, kateri pa še do sedaj niso prišli do prepričanja, niso odprli oči in še vedno podpirajo in zagovarjajo tako surovost, svetujem, da naj naredijo prošnjo na milostljivega škofa, da naj jim še par dušnih pastirjev pošlje, kajti eden jim ne zadostuje, kateri jih bije, zmerja, meče pesek v oči, ali vse zastoni; spijo še vedno spanje pravičnega. Zakaj pa ne bi prosili še za par duhovnov, saj tistih ubogih osemsto dolarjev jih že škof plača, vam bi bilo pa vendar prijetno, ker bi šli lahko večkrat v cerkev poslušati njihove psovke. Naš Lojze se je izrazil v cerkvi, da on ni plačan od faranov, ampak od škofa. Sedaj lahko vsak sprevidi, da se ta gospod kar norčuje z ljudem, ker vsi ljudje v naši fari vedo, da mora fara saava plačati \$800, on pa pravi, da je plačan od škofa. Kadar bodete prosili škofa še za kaj več tistih gospodarjev, ne pozabite ga opozoriti, da naj jim točno izplačuje tistih osem sto dolarjev, zato, da ne bo treba ženinom plačevati po deset in še več dolarjev naprej. Potoka se uca plačati še predno se njegovo ime vključi.

K sklepu dopise pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Zdravim državam ter jim priporočam v delavski list "Nar. Vestnik" in želim da bi postal v kratkem dnevniki! Naročnik.

Walsenburg, Colo.

Cenjeno uredništvo N. V. — Vem, da se cenjeni čitatelji še spominjajo mojega zadnjega dopisa v številki 39., v katerem sem poročal, da se je vendar eden garjevih koštrunov, kateri sliši na ime Jakob Sternišar, izpreobrnil od svojega skebskega dela ter da je zapustil skebsko kempu Walsen in Robinson in pristopil v unijske vrste štrajkarjev v Toltec Local v bližini Walsenburga. Toda sedaj pa moram vam sam na svoje začudenje povedati, da nam je ta izvoljeni koštrunček zopet pobežnil ter je skočil zopet nazaj v skebsko ograjo k svojim garjevim tovarišem. Kaj ne, to je zares lep svetnik iz skebskega paradiza. Le škoda, da meni ni znano, v katerem okraju in vasi se je polegel tako imenitnega plemena koštrun, ker zna tako brzo nadaljevati svojo skakalno umetnost. Toda naj bode že od koderkoli hoče, zapomnili smo si ga dobro, tako, da kadar zopet pride v našo bližino, mu bomo po zdravniško pofiksali njegove brze noge, da ne bode mogel več skakati tako predrznih skokov, kakor do sedaj.

Nadalje vam tudi poročam, da je sedaj v Walsenburgu vse mirno kakor na pokopališču, odkar imamo zvezne vojske tukaj. Zares velik je razloček sedaj od poprej, ko so se potepali po Walsenburgu ciganski miličarji. Odkar imamo zvezne vojske, še ni bilo slisati, da bi bil kdo aretovan, kar pa je bilo v navzočnosti miličarjev na dnevnem redu. Pa tudi kompanije ne morajo dovažati garjevih skebov, kakor so jih poprej, ko smo bili, pod miličansko kontrolo. To se veda kmpanijo bolj peče, kot vsi njeni vmazani in odušični grehi, kar jih je že zakrivila skozi ves čas svojega obstanka. Ob častni skebski strani kompanije pa stoji glasoviti črnorok Jaf Fau, tukajšnji okrajni šerif, ter pretaka prav debele krokodilove solze, katere mu razorjavajo njegov že tako izpačen obraz. Za njegovim hrbtom pa se skrivata Raf in Dieh ter tudi od jeze kremenita svoje obraze kakor vrag v hrvatovi torbi. Že šestnajst let so oni gospodovili črez okraj Huerfano in tudi čez Walsenburg, zdaj pa jim je naenkrat stric Sam tako trdno zvezal roke, da si več pomagati ne morejo. Tako je tudi popolnoma pravično.

Toraj cenjeni čitatelji in rojaki, kateri se nahajate v Huerfano okraju in okolici mesta Walsenburg, kakor tudi v mestu, dobro si zapomnite, katerega boste volili pri prihajajočih jesenskih volitvah. Proč z Jaf Fasom, proč z Rotom in proč z Diehom, oni so naši in naših bratov štrajkarjev zakleti sovražniki. Dovolj imamo tukaj dobrih mož, kateri naj prevzamejo njihove sedeže po sodnijah in pisarnah in kateri so tudi dovolj zmorni za ta posel. In oni bodo tudi delali v prid in napredek do sedaj tako zatiranega delavca, in očlega Huerfano okraja.

S pozdravom Frank Blatnik.

Mc Kinley, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Dne 8. maja okoli 8. ure zvečer nam je naznanila parna piščalka iz Elbe in Corsica rova, da je nekje izbruhnil ogenj. Radovedni, kje gori, je drlo staro in mlado proti mestu, kjer je žarelo nebo in nam služilo za kažipot. Kmalu smo videli, da gori tov Corsica Iron Mining Co., številka 2. Plameni so se razširili tako hitro, da je bilo v hipu vse v ognju. Vsa okrogar je pretesel ta prizor. Gašenje ni imelo skoraj nobenega uspeha, akoravno so metali iz treh evij velike množine vode v plamenca. Požar se je vedno bolj širil, tako, da je pogorel ves rov do globočine 240 čevljev. Umevno je, da je izgubilo vsled požara približno 125 delavcev zaslužek in kruh. Sreča je še, da ni zahteval požar človeških življenj, ker smo delali v tem rovu že precej časa samo po dnevi.

Že itak so delavske razmere zelo slabe, sedaj se moramo boriti pa še proti takim nepričakovanim katastrofom. Tako torej ni čudno, da se ljudje kar trumoma selijo

nazaj v staro domovino. S pozdravom vsem čitateljem in čitateljicam Narodnega Vestnika. Naročnik.

Willard, Wis.

Spoštovano uredništvo: — S tem se zahvaljujemo vsem rojakom v Willardu, Wis., ki so nam pomagali iskati 7 letnega sina, ki se je izgubil, gredeč domov od kršćanskega nauka dne 15. marca t. l. Deček je bil 4 dni in 3 noči zunaj v hudi zimi. Dne 5. maja smo ga dobili iz bolnišnice iz Marshfield, Wis. Revček je izgubil vse prste na nogah. Srčna hvala sl. društvu "Slovenski Kmetovalci" v Willard, Wis., ki je darovalo svoto \$5.00 za ponesečenega fantka, in tudi hvala Rev. Polaku, g. Ignacij Česniku in g. J. Justinu. Bog plačaj vsem skupaj.

Peter in Marija Svegl.

Clarksville, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Prosim, da mi zopet odmerite nekoliko prostora v cenj. listu N. V. Žal pa, da ne morem poročati veselih novice. Smrtna kosa je namreč pobrala iz naše srede rojaka Jakoba Vičiča, starega 42 let. Pokopali smo ga 23. maja na katoliškem pokopališču v Verona. Pokojnik je bil doma iz Zarečice pri Hirski Bistrici. V Ameriki je bival 14 let ter je bil med rojaki jako priljubljen. Bolan je bil kratko časa. Tukaj zapušča žalujočo vdovo z osmimi otroci, katerih najstarejši je star 13 let, ter v Pittsburgu brata. Umrl je bil član dveh podpornih društev, namreč družstva sv. Barbare številka 33 J. S. K. J. ter družstva sv. Barbare postaja številka 39 v Forest City.

Kakor že omenjeno, je bil pokojnik jako priljubljen. To se je pokazalo tudi pri pogrebu, katerega sta se udeležila oba goraj omenjena društva s zastavami ter družstvo številka 102 S. S. P. Z. Pogreba se je udeležil tudi glavni predsednik J. S. K. J. Ivan Germ, ki je imel na pokopališču gniljv nagovor, da ni bilo videti suhega očesa. — Počivaj v miru, dragi Jakob!

Rojaki, tukaj imate zopet lep vzgled, kako koristna so slovenska podporna društva. Kaj bi storila sedaj vdova z nepreskrbljenimi otroci, ako umrl Vičič ne bi bil zavarovan. Tako pa dobi pomoč, da bode lažje prehranjevala svoje otroke in sebe. Pristopite tedaj k društvom in zavarujte se, dokler je čas. Priporočam vsem društvu sv. Barbare v Forest City, Pa., ki je na dobri in trdni podlagi.

Konec dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, Narodnem Vestniku pa želim, da bi začel kmalu izhajati vsak dan. Jurij Previč.

East Palestine, Ohio.

Cenjeno uredništvo Narodnega Vestnika: — Priobčite sledečo resolucijo, ki je bila sprejeta na skupnem shodu sledečih tukajšnjih društev: dr. sv. Jožefa številka 41 J. S. K. J., društva sv. Barbare S. K. P. D., društva Slovan, številka 55 S. N. P. J. ter društva Zvesti Bratje številka 79 S. S. P. Z.

Resolucija se glasi sledeče: 1. Smrtnina se naj razdeli na pet razredov in sicer po \$150.00, 300.00, 600.00 in 1500.00; 2. Bolniška podpora v zneskih po \$1.00, 2.00 in 3.00 dnevno; 3. Vsak član bi se lahko zavaroval za najvišjo bolniško podporo in najnižjo smrtnino ali pa najnižjo bolniško podporo in najvišjo smrtnino; 4. Protestiramo proti vsaki novi zdravniški priskavi, izimši, ako hoče povišati kak član smrtnino, ali bolniško podporo; 5. Priporočamo vsem onim Jednotam in Zvezam, ki niso odposlale zastopnikov na zadnjo konvencijo v Chicago, da bi dali na splošno vprašanje, ali so člani k temu članku nasprotuje, nima nobene obvezne moči in sploh nobene veljave ter vobče tega članka niti v manjši meri ne more razveljaviti; kajti članek 19. državnega osnovnega zakona more biti v smislu veljavne državne ustave le od podobnega t. j. zopet od državnega osnovnega zakona razveljavljen. Zato je tudi popolnoma nepopolnoma (Nadaljevanje na osmi strani.)

O DRŽAVLJANSKIH PRAVICAH SLOVENSKEGA LJUDSTVA.

Piše L. Lipničan v "S. N."

Ker se vsled pritožb radi prikrajšanja državljanskih pravic slovenskega ljudstva od strani državne oblasti glasi čudno, da državni uradi z državljanji slovenske narodnosti ne postopajo tako, kakor je umestno, da se pojasnijo glavne državljanske pravice slovenskega naroda ter nekateri vzroki, zakaj javne oblasti v Avstriji in Prusiji s slovenskimi državljanji drugače, kakor jasno zahtevajo predpisi zakonov.

Za Beustove vlade je bil izdan državni osnovni zakon z dne 21. grudnia 1867 št. 142 državnega zakonika o splošnih pravicah državljanov za kraljevstvo in dežele v državnem zboru zastopane, katerega članek 19. se glasi:

Vsi narodi v državi so enakopravni, in vsak narod ima nedotakljivo pravico na varstvo in gojitev svoje narodnosti in svojega jezika.

Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradu in v javnem življenju se od države pripoznava. V deželah, v katerih prebiva nekoliko narodov, imajo biti javna učilišča tako urejena, da dobi vsak narod potrebna sredstva za izobražbo v svojem jeziku, ne da bi se ga sililo učiti še drugega deželnega jezika.

Prvi odstavek določuje splošno narodnostne pravice ter iz njega sledi, da se nobenemu državljanu kjerkoli v kraljevstvih in deželah v državnem zboru zastopanih ne sme zgoditi nikakršna krivica radi tega, da je pripadnik te ali one narodnosti, ko gre za njegove zasebne ali javne zadeve ter za varstvo in gojitev njegove narodnosti.

Drugi odstavek se tiče jezikovne enakopravnosti za dežele, v katerih prebiva več nego eden narod in katere vsled tega veljajo za mnogojezične. V deželi navaden jezik je jezik naroda v deželi davno in stalno naseljenega. Enakopravnost v deželi navadnega jezika se ne nanaša le na ta del dežele, v katerem prebiva narod, za katerega jezikovno pravo gre, ampak sploh na celo deželo, torej tudi na ozemlje drugega deželnega jezika. Jezikovna enakopravnost velja za celo deželo in ne za posamezne okraje, niti za del dežele. Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov se tiče stika državljanov z javnimi oblastmi, torej pred vsem z uradi in z javnimi korporacijami. Učeno jezikov v šolah vseh vrst. Jezikovna enakopravnost ne velja le za takoj imenovano zunanjo izobražbo, ampak tudi za notranje uradovanje t. j. za stik urada z uradom; zakaj moderna pravna in demokratična država vobče ne sme poznati razločka med zunanjim in notranjim uradnim jezikom.

Tretji odstavek govori o državnem jamstvu, da si mora vsak narod svoja učilišča s svojim učenim jezikom tako urediti, da nudijo njegovim pripadnikom vsa za ekonomski in kulturni razvoj potrebna izobraževalna sredstva.

Mogoče bi kdo dvomil o veljavnosti norme, katero obsega članek 19., sklicajoč se na to, da je še treba posebnega zakona, bodisi državnega, bodisi deželnega, kateri bi jasneje uredil določbe tega tako imenovanega narodnostnega članka. Če bi bilo temu tako, morala bi biti v tem članku samem obljuba, da se izdajo potom zakona natančneje določbe, kakor je to v članku 12. navotega državnega osnovnega zakona, kateri govori o shodih in društvih ter obljublja, da se še izdajo o tem predmetu posebni zakoni. Toda v članku 19., ni nič kaj takega, sploh se nič ne obljublja. Članek 19. ima potemtakem popolno in izključno moč za kona. Iz tega nujno sledi, da vsi zakoni in vse naredbe, sploh vse, kar se ne strinja s člankom 19. ali temu članku nasprotuje, nima nobene obvezne moči in sploh nobene veljave ter vobče tega članka niti v manjši meri ne more razveljaviti; kajti članek 19. državnega osnovnega zakona more biti v smislu veljavne državne ustave le od podobnega t. j. zopet od državnega osnovnega zakona razveljavljen. Zato je tudi popolnoma nepopolnoma

Srbeči žulji

so zelo neprijetna nepravila. Odpravite jih. Zoper srbečico, lisaj, kraste, slani tok, bršljansko zastupljenje, prišč in druge srbeče kožne opanke, poskusite

Severovo

Mazilo zoper

kožne bólezni

(Severa's Skin Ointment) in si pridobite olajšbe, kakor g. Elm. Kabat, Brookpark, Minn., ki nam je pisal sledeče pismo:

"Severovo Mazilo zoper kožne bolezni je izborno. Imel sem nekaj srbečih žuljev na vratu, okoli katerih je bila rudečica, skoro tako velika, kakr srebrni dolar in kateri so zelo pekli in srbeli. Pokrili bi mi cel vrat, ako bi Severovo Mazilo zoper kožne bolezni tega ne preprečilo. Po kakih pet navedanj, je nepravilna izginila." Cena 50 centov v vseh lekarnah.

Zoper glavobol vzemite

SEVEROVE PRAŠKE ZOPER GLAVOBOL IN NEVRALGIJO

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia) kot navedeno v navodilu. Cena 25c.

SEVEROVO TAB-LAX

Sladkorno odvajalo za otroke in odrasle. Cena 10 in 25 centov. -- --

Kadar potrebujete zdravila, vprašajte lekarnarja za Severovo. — On jih ima na prodaj. Ako vas ne more založiti, naročite jih od nas.

W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Samostojno Slov.-Hrv. Podporno Društvo Složni Bratje

Ustanovljeno 1 svečana 1913, Eyeleth, Minn.

Društveni odbor: Predsednik: John Intihar, Box 123. Podpredsednik: Fr. Okoen, Box 123. I. tajnik: Frank Peterlin, Box 706. II. tajnik: Anton Lavrič. Blagajnik: Josip Francelj, Grand Av.

Bolniški odbor: Frank Blatnik, predsednik. Math. Hrovat za mesto. Gregor Gregorič za Spruce Loc. Frank Flatnar.

Nadzorniki: John Tanko, Frank Strakelj, John Kapus. Društveni zdravnik: Dr. Johnson.

Redne seje se vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu v dvorani jez. Francelj. Dragi rojaki Slovinci in Hrvatji! Zanimajte se za našo podporo društvo, katero vam nudi lepo podporo v slučaju bolezni.

Barrows, Minn.

na Cuyuna železnem okrožju.

Nova naselbina z evliko bodočnostjo. Woodland Park addition je ravno razdeljen v lote. Pravi park z lepim senčnatim krajem, ravno kot pod, samo nekaj blokov od krasne Mission reke in od rudnikov. To je prostor kjer kupite nekaj lot, kar se sedaj po \$100. do \$250., na lahka mesečna odplačila. Če se bodo zvišale, kakor hitro se bo otvorilo več rudnikov in cestna železnica. Za podrobnosti se obrnite na

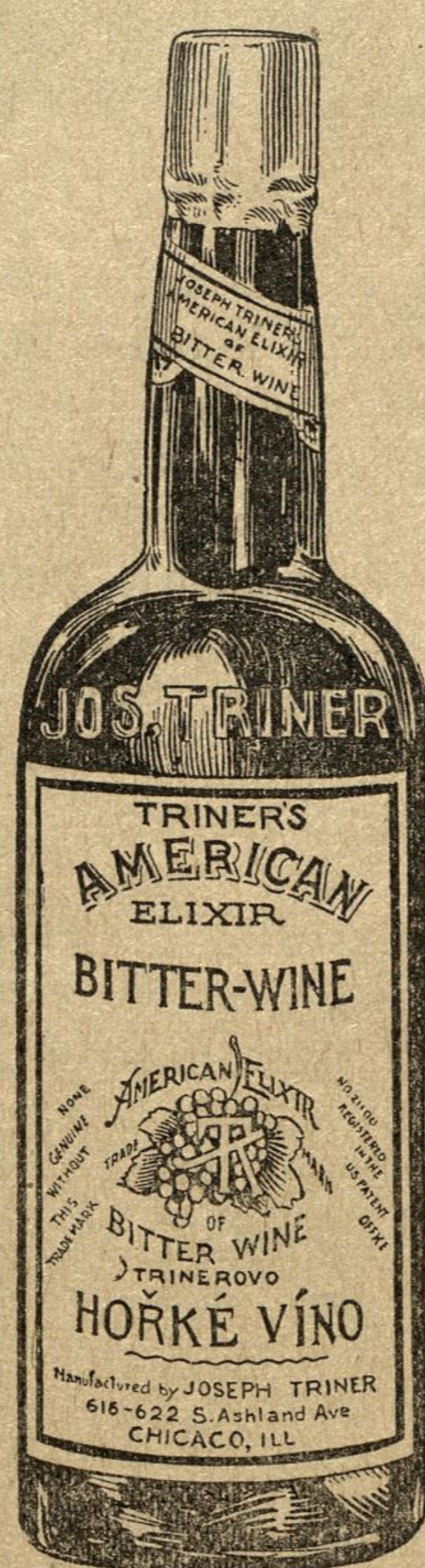
Barrows Realty Co.

312 PROVIDENCE BLDG., DULUTH, ali FIRST NAT'L BANK, BARROWS, MINN.

Baltimore and Ohio železnica CHICAGO do NEW YORKA

Pišite: R. C. HAASE, Northwestern Passenger Agent, ST. PAUL, MINN. po parobrodno knjižico, ki kaže vobdnosti te železnice in parka.

V prejšnjih letih.



Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so bili zdravi. Živeli so vedno po zahtevah narave in brez vsake razkošnosti. Sicer je pa to absolutno nemogoče za ljudi, ki živijo v mestih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Navadno življenje, kakor primanjkljaj svežega zraka in solčne svetlobe, vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebravne organe pri pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale travnine, ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavne hrane, ki so se vstavili v drobu. Ti stari ostanke jedil zastupljeni celi život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako preprečiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega zdravila

V BOLEZNI ŽELODCA V BOLEZNI JETER V BOLEZNI ČREVESJA.

To zdravilo navadno daje popolno zadovolnost in sicer zato, ker prinaša pomolč. Ravnotako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapeki, nervoznosti slabosti apetita in izgubi spanca.

DOBI SE V LEKARNAH.

JOS. TRINER,

IZDELOVALEC 1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.

TRINERJEVO LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljnim oljem. Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepkih in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi. Imejte ga vedno doma pri rokah, da je lahko takoj rabiti, ako je treba.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

—Obraz imenitnega Turka, ki se je pripeljal mimo razbojnikov in angel nesreče, mi je znan, signori! To je Halil bej, visok dostojnik in morda najrazudanejši med vsemi Allahovimi verniki... da sta von Schratzen in Birbantini že prej poizkušala takšno pojeje, in če sem ju videla čakati v tako kritičnem času ravno Halila, to svoj pomen. Sicer pa, je nadaljevala s povzdignjenim glasom, pesajta lumpa, ki ga imate s seboj. Ta Grk je Birbantinijev stari predovalec, kakor je Birbantini posredovalec Schratzenov. Znano mi da so ticali te dni večkrat skupaj, in če želite izvedeti usodo nedane dame, ki so jo zabarantali, primite tega podleža in zvodnika vrat in ga stiskajte, dokler vam ne izda svoje skrivnosti..."

"Tako!" je vzkljikal Dušan, in žile na čelu so se mu napele. "Ali prisegel lopov, da pove vse, kar veš? Govori zdaj! Na dan z resno, ako ti je življenje drago!"

Vrli Pyguris je prebledel že v prvem trenutku, ko je Olimpia onemela. Halila beja. Spoznal je, da se je ušel s svojo nakano, voditi tuje nos in igrati dvorezno politiko. Preklinjaje v svojem srcu žensko bi-mnost Olimpije se je zgrudil vekaže na kolena in zaihtel s solzavresničnimi solzami brezmejnega strahu:

"Vaša knežvska milost naj se me usmili! Nedoržen sem... Jaz nisem kriv, jaz se nisem udeležil tega zločina; kje bi mi dalo srce! In nisem prej povedal vsega, sem zamolčal le zato, ker sem se bal njune sčevalnosti... Zdjaj pa vam hočem povedati vse — prav vse do — dasi vem, da sem mrtev človek, ako izve Nemeec, da sem vam nagal odkriti njegovo delo!"

"Ne čekaj!" ga je prekinil Dušan. "Kolmen se ti pri živem grn, da si mrtev človek tudi brez Schratzena in Birbantinija, ako ne rešiš se to minuto, kam ste spravili nesrečno dekle!"

"Povem, vaša milost, takoj povem; ima jo Halil bej — res jo ima... Toda jaz nisem kriv tega; svoje žive dni se nisem videl Halila..."

"Od kod jo ima?"

"Oh! Menda od sinoči..."

"In kje jo ima?"

"Halil bej ima mnogo hiš... Mislim pa, da je uboga tujka v nje-vili v Skutariju."

"Ali veste, kje stoji ta njegova vila?"

"Kako ne bi vedel? Vsak človek pozna hiše takih imenitnih go-dov..."

"Torej nam jo pokazete..."

"Vaša knežvska milost..."

"Tino! Kje je imel von Schratzen tujko izprva?"

Grk je pomolčal; nato je odgovoril tiho:

"V tej hiši..."

"Kdaj jo je izročil Halilu?"

"Sinoči..."

"Ko smo bili mi tukaj?"

"Ko ste bili vi — tukaj..."

"Prokleta" Ivan se je zagrabil za prsi, da ne bi skočil v lopova,

ki je sinoči nedvomno igral še ulogo v kupčiji med Schratzenom in Halilom, obenem pa vodil njega in Dušana v to hišo, kjer je čakala uboga Jerica ujeta svoje strašne usode.

"Ali se spominjaš tistega krika?" je zamrmral Dušan. "To je bila ona — da ona..."

"Vidite, signori?" se je oglasila zdajci spet Olimpia Montebello. "Dobro sem vedela, da izvlečete iz te kreature vse, karkoli vas more zanimati. A svetovala bi vam nekaj, če me hočete poslušati; ako namerjate storiti kakšne resne korake, ne dajte si kazati poti po Pygurisu. Da vaše podjetje ne bo lahko, si mislite pač sami; lahko vam nastane položaj, v katerem vas spravi navzočnost tega zavrattnega človeka v veliko zadrego. Hišo Halila beja najdete tudi drugače; vsak domačin vam jo pokaže."

"Prav imate, madam", je pokimal Dušan. "Ali — potem je še nevarnejše, ako je Grk svoboden in prepuščen samemu sebi..."

"Misliha sem na to; in morda vam lahko koristim, kar se tiče tega. Svetujem vam sledeče: prašajte gospoda Pygurisa brz, kar se želite izvedeti, nato pa ga pustite zvezanega in z zamašenimi ustmi tu pri meni. Čuvati ga hočem jaz — ako mi ga zaupate."

Prijateljta sta pomerila Olimpijo s tistim pogledom, ki išče globin človeške duše. Toda v obeh nesrečnicah ni bilo skrite misli; bilo je golj veselje, da more storiti tudi ona enkrat dobro delo. Ivan je pokimal Jurisicu, in ta je dejal:

"Zaupamo vam ga brez pomisleka... Lopov," se je obrnil nato k Pygurisu, "ali slišiš? Nič se ti ne zgodi; samo zvezemo te in usta ti zamašimo, da ne padeš v izkušnjava. Ako boš priden, te celo obdarimo, kadar se vrnemo nazaj. A zdaj govori: v katerem delu svoje hiše meniš, da ima Halil bej spravljenovo ono nesrečnico?"

Grk je pomolčal; ali se je obotavljaj pokazati, da mu je brlog Halilovih grehov dobro znan, ali pa je ugibal, kako bi se dalo ugoditi Dušanu z dobičkom...

"Nič ne premišljaj," je dejal Dušan s tihim glasom, temnim od srda. "Ako nam ne poveš, se lahko takoj pokesaš svojih grehov in se pripraviš na smrt; in ako nas nalažeš, te zadavimo istotako. Govori urno, povej vse in pazi, da govoriš resnico."

"Najbrže bo soba proti vrtni strani... Za Halilovo hišo je gost, zaraščen vrt."

"Ali je hiša zastražena?"

"Imel je tri zamorce in enega Arabca — same krepke ljudi."

"Kje je ona soba? Zgoraj? Spodaj?"

"Točno ne morem povedati, knežvska milost... Verjetno je, da se nahaja zgoraj. Kolikor se da sklepati, gledajo na vrt tri ali štiri okna; katero je pravo, boste morali presoditi sami..."

"Dobro. Gorje ti, ako si govoril neresnico! Madam," se je obrnil Dušan k Olimpiji, "bodite tako dobri in stražite nam to hijeno v človeški podobi, dokler se ne vrnemo. Upam, da nas vidite jutri zjutraj žive, zdrave in — zadovoljne... Ako bi se pa to zgodilo, da se najkasneje do jutri dopoldne ne zglasimo pri vas, potem vedite, da nas je stalo naše podjetje življenje, in skrbite za svojo varnost. Pyguriso pustite ležati — saj ga ne bo konec, ako počaka, da ga najdejo... In zdaj prehajam k delikatni točki: sinoči ste sicer odklonili vsako odškodovanje za vašo pomoč — toda priznati morate, da bi bilo po tolikih uslugah, ki ste nam jih storili, opasno za vas, ostati še dalje v Carigradu. Morda vam bo drago in dobrodošlo, ako se vrnete v svojo lepo domovino in pozabite tamkaj — čase, ki ste jih preživeli v Galati. Spomnite pa se tu in tam naju dveh in bodite prepričani, da se poslavljava od vas z veliko hvaležnostjo v srcu."

(Dalje prihodnjic.)

va: "Kdo so bili ti 'fini ljudi'?" hrvaško ni znala, slovensko ne in nemško ali kaj drugega tudi ne. Pomnila bom te fine ljudi." Pa je spet šla za novim ciljem, — z novo smolo seveda.

c) Vse čisto...

Pa je spet pozvonila gospodična Peharjeva in spet vzela sobo. Za koliko časa? — seveda, to je bilo še v božjih rokah...

Nekaj čudnega je doživela takoj prvi dan, ko je namreč prišel gospodar, gospod Baptista v sobo, je meni nič tebi nič stopil k njej, pomencal spalcem in kazalec desne roke in dejal pomembno: "Signorina?" "Precej!" je odgovorila Peharjeva in odšla denar za sobo sitnemu Baptistu. "Smola ničvredna!" je jezno rekla Peharjeva sama sebi.

Začela je ogledavati sobo, posebno posteljo. Nekako sumljiva se ji je zazdela, vsa razpadla je bila, če jo je pogledala od blizu, in komaj se je naslonila nanjo, se je že zamajala, četudi je imela štiri noge. — Neka misel jo je strašila, ta namreč, da bi le ne bilo ponoči kakih ptičkov. — stenic namreč. Poklicala je gospo in ji razodela svojo misel. Ta pa se je prišla za glavo in dejala: "O, kaj mislite gospodična! Tu ni ničesar. Vse čisto — vse čisto — da vam rečem — ne bojte se se, vse je čisto kakor v škatljici!"

No vederemo — je dejala Peharjeva. Prišla je noč. O groza — o polnoč je vstala gospodična Peharjeva, se napravila in napisala v dnevnik — (da je tega pisala, to vsak razume. Po kaj pa je imela smolo? In vsi smolasti ljudje pišejo dnevnike) torej je napisala v dnevnik to-le:

Pri gospodu Baptistu: Kapitel o stenicah.

Vstala sem, četudi sem komaj čakala, da ležem spat, zakaj od iskanja stanovanj in vednega potovanja sem bila izredno trudna. Ležim, ležim, nekaj me začne skrbeti. Misliha sem si, da je pač komar... A vraga — srbelo me je bolj in bolj. Neka misel me splašja, vstanem, prižgem luč — in imenitno! Roko imam polno mehurjev in pikov. Stenice? Kaj vraga — še tega je treba pri vsej tej smoli v teh preklicanih stanovanjih —! Pogledam blazino. Ho — ho! — ali se ne plazi neka črna, majhna, okroglo — ploščata živalica prav sramožljivo po vezenju? —

"Dober tek!" — sem ji želela — zraven pa pridejala: "Žrij blazino, mene ne boš!" Kolossal, piramidal, fenomenal, geradezu verblüf-fend! — Stenice!!! —

Skodoželjno sem se smejala stenicam, ki zdaj zamen iščejo svoj plen in se napravila. Ne — ne — žreti se ne pustim!

Im sem sedla vsa napravljena, kakor za promenado in pišem. Da ima človek tako smolo, in poleg tega še tako mehko in občutljivo kri in kožo! Kaj naj storim zdaj? Takoj jutri povem gospodinji, kako da je "vse čisto" in odpovem sobo. Ej, saj svet je velik, zelo velik — in pojdem spet za ciljem. — Da, stenice, stenice. Seveda, živeti hočejo. To smolo imajo, da živi njihova duša in njihovo telo od sredstev grizenja človeških kož in pitja krvi. — Pa si pač poiščete svoj kruh in tavažo — ne po širokih cestah z rožami posejanih, ampak po belih posteljah z vezenjem obdanih in židanih pregrinjanih opremljenih. — In človek? Če bi imel kaj usmiljenja bi se pustil izsesavati od teh čed-nih — in tako brrr — nedolžnih živalic. — Fej — pa imam tako trdo srce —, da zdaj vstanem in jih butnem neusmiljeno od sebe — in pustim, da umirajo trumoma gladu na prašni cesti — pardon! — na beli postelji svojega kolovratenja po tem božjem svetu. — O — in res devičice — stenice! — fej — vse čisto, da vse je čisto —"

Drugi dan je gospodična Peharjeva odpovedala sobo, četudi so ji ponujali še pet postelj na razpolago. — "Hvala lepa!" je dejala Peharjeva in odšla. — V sveti jezi vsled take smole je sklenila, da se omoži, da se ne bo več potikala po teh sobah. —

No, in če se še ni omožila, se pa še bo...

Smola.

Spisala Marija Kmet.

(Konec.)

Nekoč pride Peharjeva domov in osupla zagleda gospo pred se ki je bila rdeča kot kuhan rak in je komaj diha je zavpila nad njo: "A — molim vas lepo, gospojca, to nije ništa! — Ja ljubim snava vi mi trosite prah v sobo. Mi smo fini ljudi!"

"Oprostite, po cesti je prah!"

"To me ništa ne briga, to nije prah s ceste."

"Za božjo voljo, kakšen prah naj pa še bo?" je dejala začudena gospodična Peharjeva.

"Šutite! Ja tega ne trpim, jer ja očem snagu i red, a vi — samo i prah! Kto oče sve to snažiti?"

"Saj vendar plačam za vaš trud!"

"Sta? Mi smo fini ljudi!" in obregnala se je, da ni prav nič spadala med fine ljudi. Še tisti večer je bila izvedela, da ima gospoda, ki ho-sobo, in bi se rada iznebila gospodične Peharjeve. "No, če so taki fini ljudi?" potem pa že — se je nasmehnila Peharjeva in je v duhu ala svojo košaro na postreškem vozičku.

O ti moj bog, da imam vendar tako smolo!" je zavzdihnila.

Takoj drugi dan je spet vpila nad njo gospa Balaslochowsky pl. Peharjeva, da ima vse v neredu in nosi preveč prahu v sobo in je ta baje drug prah, ne s ceste. Nejevoljna je bila Peharjeva in ji je to rekla:

"Menda imate fini ljudi drugačen prah kot mi!" in zaloputnila za seboj. Tedaj pa se je ga. Balaslochowsky pl. Chowsky razs-rin začela vpiti po hodniku in kričati, da so začeli sosede na dvo- in odpirati okna. Peharjeva se je do solz smejala, odprla okno in slusala. In kar vprek je šlo: "Kaki so to ljudi, ja ne trpim toga, ja mi snaga i snagu. I kako me razljuti! Jer je to učiteljica? To je ona, umazana baba, za boga milega. Vrag jih vzemi te gospojice — niso za ništa, za ništa — vrag i hudoba zvrinska. Mi smo fini ljudi, mi smo fini ljudi!" Vsa hripava je že bila, s sosednjega okna pa je do zavpil: "Piove, piove! Dežuje, zaprimo okna!"

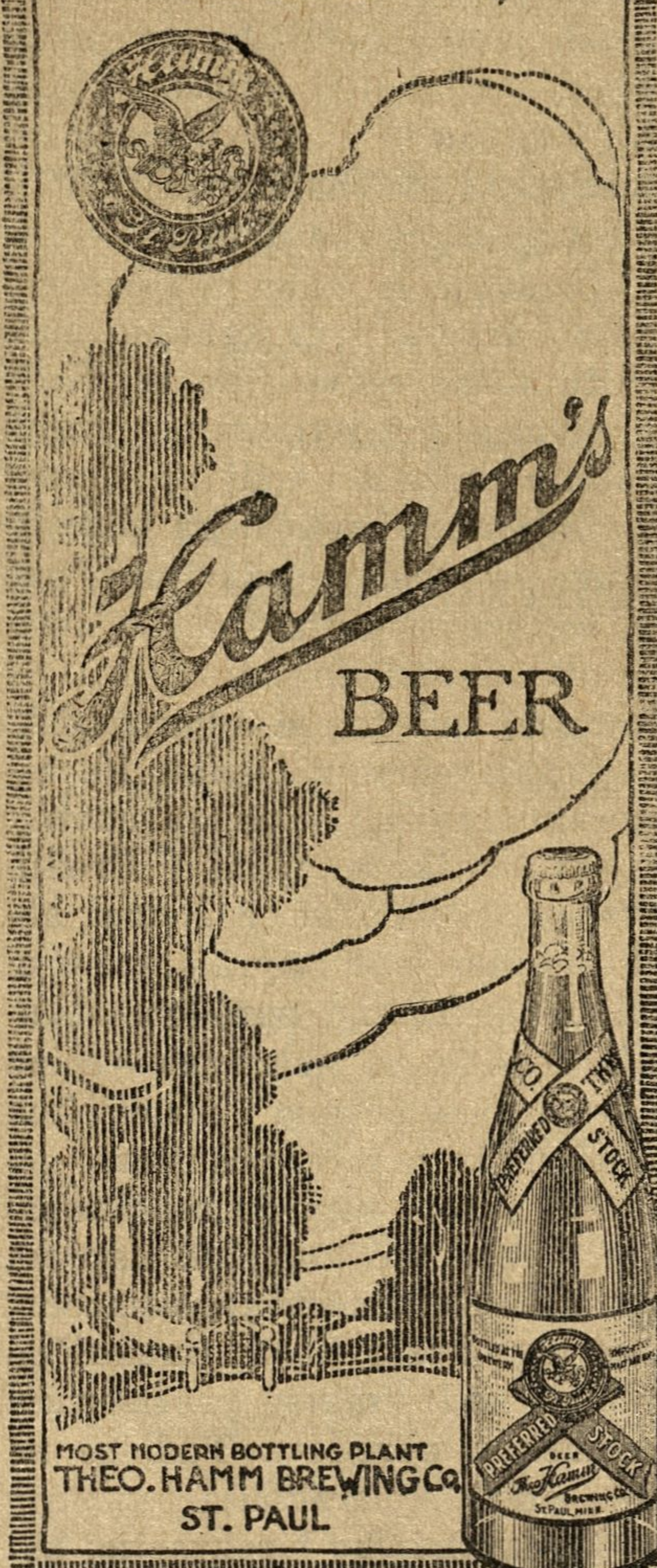
Hej, tedaj pa nadnje — in gospa Balaslochowsky pl. Chowsky začela preklinjati in vpiti še bolj, a venomer je ponavljala, da so ljudi, fini ljudi. Gospodična Peharjeva je pa mislila: "No, još natska ni propala..."

Tako je bilo, da ji je naslednji dan gospa odpovedala sobo, da je preveč prašno pri njej, a oni, da "so fini ljudi."

In spet je bila gospodična Peharjeva na cesti. Preden je odšla od gospa Balaslochowsky pl. Chowsky, je ta od nje zahtevala, da naj plača neke cunje, ker je vse porabila za njeno sobo, ker je bilo to prah. Seveda ji Peharjeva ni tega plačala in se ji je v obraz smejala. A gospa ni hotela dati košare postreščku, predno je prišel čej, ki ga je poklicala Peharjeva na pomoč, in je naredil mir. — Kako je pihala gospa Balaslochowsky pl. Chowsky! "Mi smo fini ljudi, a ta baba, ta ženska, nije nikaka gospojica, neče platiti! Go-tin policaj, čujte — deset komada zaplat sam sama potrošila za ovo seljico! Tak prah je bil u njenju sobi; pa nije bil prah s ceste," privedela seveda. "Ja nimam ništa profita, vse sam dala za zaplate Policaj se je glasno smeje izmuznil, postrešček vzel košaro, go-tin Peharjeva pa se je globoko priklonila in dejala smeje se: — Namam se, visokorodna gospa Balaslochowsky pl. Chowsky!"

"Mi smo fini ljudi! — Budalo!" je zagrmelo za njo in vrata so se zapu-tnila, da se je potresla vsa hiša. Na cesti je še mislila Peharje-

A Package in Glass
You cannot Surpass



Zastopnik za Duluth, Minn.:
JAY W. ANDERSON,
352 West Michigan Street.
Tel.: Grand 1800.

Zastopnik za Virginia, Minn.:
B. BUSH.

YOU!!
—man—if you want the finest
old, mellow whiskey, order
**OLD
I. W. HARPER
WHISKEY**
In 50 years its equal hasn't
been found.

No prodaj pri
John Gouze, Frank Veranth,
Louis Larson, Ely, Minn.

500 AKROV ZEMLJE
dve milje južno od mesta Ely,
Minn. Izvrstna kmetijska zemlja.
County bo delala cesto čez zeml-
ljišče. Kdor se zanima za kmetijst-
vo, je tukaj lepa prilika. Zemljiš-
če pokaže brez vseh stroškov

Anton Hočevar,
Ely, Minn.

ZNAK DOBRE OBLEKE

Columbo
Clothing Co

**DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR**

Cena za vse snaka. — Obleka za
moške in fante; najboljša blago
po primernih in poštenih cenah.

**Slovenska gostilna
St. Praprotnik**

Chisholm, -- Minn.
Telefona 271 — P. O. Box 152

Priporočila se cenjenim rojakom
v obilen poset.
Najboljša postrežba s pristnimi
pijačami.

SVOJI K SVOJIM!

**SLOVENSKA GOSTILNA
Frank Medveč**
CHISHOLM, MINN.
Phone 101.

**PRIPOROČILA SE CENJENIM
ROJAKOM V OBILEN
POSET.**

**NAJBOJŠA POSTREŽBA Z
VSAKOVRSNIMI
PIJAČAMI.**

FIRST NATIONAL BANK
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.

**Preostanek in nerazdeljen
dobiček - - - - - \$1,550.000.**

**V to banko vlaga država svoje
vrednosti.**

**Obresti hranilnih vlog se plačujejo od
dneva vloge.**

**NEW DULUTH
JEKLARSKO MESTO MINNESOTE.**

je prostor, kjer bo v poldrugem letu naseljeni na tisoče delavcev. To je
prilika za investirati denar... Dolina okoli jeklarne, ki bo stala

\$30,000,000.00

in okoli cementne tvornice, ki bo stala

\$2,000,000.00

so bo napolnila z različnimi drugimi tvornicami, s podjetji, trgovinami in
domovi. — Danes je NEW DULUTH se vas, čez dve ali tri leta bo mesto.
Zemljišča se dražijo rapiano. — Poslužite se te redke prilike, in bodite
deležni velikega dobička. — Rojaki, investirajte denar blizu rastočih in-
dustrijskih mest, dokler so cene nizke in odplačila lahka. — Jeklarna bo
v tiru leta 1915. Požurite se, pišite po podrobnosti, pridite in ogledite si
vso okolico in priznali boste, da ima NEW DULUTH najboljšo bodočnost.
Cena lot je danes še od \$375.00 naprej, na lahka mesečna odplačila, in se
bo zvišala početkom drugega meseca.

NEW DULUTH REALTY CO.
5 SO. 5th AVENUE WEST DULUTH, MINNESOTA.
Podružnica: 313 Commonwealth Ave. (nasproti
gasilnice), New Duluth, Minn.

**SIROTIŠNICE IN ZAVETIŠČA SO ZAVODI SAMA-
RITANSKEGA USMLJENJA; ČE SMO KRISTJANI V SR-
CU, VSTANOVJAMO JIH.**

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.

**Kapital, preostanek in delniška
odgovornost**

\$74.000.00

**Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste
na vse strani sveta.**

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posejite nas.

FIRST NATIONAL BANK
Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$29.318.
Osebna odgovornost \$5,000.000.

Obrestuje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in posilja denar
na vse strani.

Posebno pozornost dajemo Slovcem.

Pridite in se prepričajte!

Svoji k svojim!

Podpisani priporočila cenjenim rojakom in slovenskim
gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo ure-
jeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje pro-
daje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavlja-
jo tudi na dom. **ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!**

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat

MATH. VIDAS,
slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

Iz dnevnika malega poredneža.

Ameriška humoreska.

(Dalje.)

"Kje si pa vendar hodil ves lju bi dan?" je vprašala Suzi in planila k njemu ter ga objela. Bal sem se, da ga zadavi.

"Vprašaj tega le malega angeljčka, ki sedi pri mizi," je odgovoril.

"Jurček," zaklicala je Suzi, "kaj si pa že zopet napravil. Ali veš, da si sveto obljubil in svečano prisegel, da hočeš biti vedno dober in priden?"

Doktor pa je rekel na to strašno resno: "Samo za edino sredstvo vem, ki bi utegnulo ozdraviti tega navihaneca in če dovoliš, papa, precej po večerji poskusim, če se mi bo obneslo. Dal mu bom grenek prašek, potem mu pa puščal, nato mu pekoče obliž nalepil čez cel hrbet; na prsa mu nastavim 200 pijavk, za tem ga bom še kloroformiral in mu končno odrezal obe nogi. Morda bo potem nekaj časa miren. Ali ti je prav, papa?"

Papa je pritrdil. Tekel sem hitro v kuhinjo, si izposodil od Beti en goldinar, hitel na kolodvor in ob desetih zvečer sem bil že pri Lili. Ne bo do me dali iz kože, nikdar ne!

Lili se je pravkar vlegla, a ko sem jaz prišel, je vstala in mi postlala na divanu. Za trebuh sem se držal, ki mi je s smehom pripovedovala, kako debelo je gledal doktor, ko je brez sape priteknel na stanovanje, a zagledal, da ona sedi pri oknu ter šiva.

Pa tudi mene je pokarala in obljubiti sem ji moral, da nikdar več ne učinim kaj podobnega in naj si bi bil vsak dan prvi april. Rekla mi je, da je najbolj neumna in hudobna, če se norujemo iz smrti ali bolezn.

Mislim, da je najboljšje, če o mostu kar molčim; vsaj ni vredno, da bi povedal. Prvi april mi je prinesel naslednji dobiček:

Petrov račun 50 gld.; Elzin šopek 10 gld.; Mama denarnica 1000 gld.; Doktorjev vozni listek 2 gld.; Moj vozni listek 2 gld.; cekin 10 gld.; železniški most 100.000 gld.

Vendar se mi pa zdi prekrvoločno, da bi mi odrezali noge, ker ljuhim prvi april. Lili je na mojo prošnjo pisala doktorju, da mi zadnjikrat še oprost; pisal je, da mi bo prizanesel.

N. B. Elza je radi šopka tako jezna name, da me še ne pogleda. Zakaj ni neumna uradnik računa poravnal in molčal?

20. Kako si misli Jurček zaslužiti konjčica.

Sama z Elzo sva doma; oče in mama sta se peljala za teden dni k Lili na obisk, doktor in njegova zaročenka pa stanujeta v hotelu. Mama se je pri odhodu izrazila, da se zelo boji, ker bom ostal sam doma, a obljubil sem ji, da bom hodil redno v šolo ter iz šole naravnost domov in da bom ubogal Elzo ter se spodobno obnašal. Papa je rekel, da mi bo kupil konjčica, katerega mu je mesar ponudil za 80 gld., ako bom držal svojo obljubo. Rajši bi meel konjčica kot šest koles. Vsako noč se mi sanja o njem. Kolikor morem, se hočem potruditi, da bom dober kot medena potica. Beti pravi, da ni prav nič težko teden dni biti priden in poslušni, samo poskusiti je treba. Ne vem, kako bi mogla Beti kaj vedeti, saj ni bila nikdar deček, vendar pa se hočem pošteno potruditi. Radi konjčica bom pustil ta teden pse v miru in redno hodil v šolo. Na pravil si bom natančen zapisnik o svojem lepem vedenju. Prihodnji teden bom ž ponosno jahal na izprehod in obiskal Suzi v hotelu.

Prva noč je že minila, kar sta papa in mama odšla. Večeraj sem bil še dosti priden; slučajno sem razbil zrealo v mamini sobi. S Karlčkom sva metala žogo in zaprla vrata, da bi Elze ne motila. Žoga je skakala zelo visoko; ovita pa je bila tudi s kosi, ki sem jih narezal iz Elzinih galoš. Priletela je v zrealo, katero se je razletelo na tisoč koscev. Zapustila sva sobo in se na dvorišču igrala dalje.

To se bo Beti čudila, ko pride prvič v mamino sobo. Kmalu je začelo nekoliko pršiti in iti sva mora la nazaj v hišo; šel sem k Elzi in ji povedal, da se greva igrat v podstrešje. Pod streho je bilo pa prav prijetno, le tresje se preveč. Ker sva časih precej trdo poskočila, odlučil se je v spalnici omet od stropa in sedaj leži na preprogi in posteljah tri palce debelo prahu. Ne bil bi skakal, če bi bil vedel, da je tako slabo zidano.

Našla sva gori tudi kovčeg, poln starih pisem. Kakih sto sem jih dal Karlčku, da jih bo nalepil na svojo guma, ostale sva pa z nosila v staro železno peč, ki je stala na vrhu in zakurila; peč pa ni mela dna in ogenj je padal na tla, radi česar se je jela vnetati druga lesena šara pod streho. Šel sem po vrč vode in kmalu ogenj pogasil. Konjčica mislim, da bom kljub temu dobil, ker se dosedaj še ni pripetila posebna nesreča.

Oblepela sva obleko starega očeta in tako prišla k mali južini. To je bila največja sreča, kajti Beti je nesla čunje nazaj in videla, da pod streho gori. Dosti dela smo imeli, preden smo ogenj zadušili. Elza mi je rekla, da moram iti zgodaj spat, če hočem biti priden. Ubogal sem jo in šel že ob osmih v svojo sobo. Ko sem si pa hotel uro pozneje natočiti kozarec vode iz vrča v obednici, sem pogledal skozi ključavnico in videl, da brzojavni uradnik in Elza sedita sku paj na divanu. Zatulil sem: "Bu-u!" in skočil je pokoncu, kakor bi se bal, da čela lokomotiva pridrdra v sobo. Elza je odprla vrata, pa že me ni bilo več v bližini, ker sem že ušel spat.

(Dalje pr. hodnjic.)

O državljskih pravicah slovenskega ljudstva.

(Nadaljevanje šeste strani.)

trebno naglašati, da pravnikstrokovnjaki in najvišje sodnijske instance kakor n. pr. državno sodišče priznavajo, da članek 19. ima obvezno moč zakona in je torej v resnici in pravni veljavi. Pripomniti je še treba, da je naravnost abotna trditve, da bi mogli kakšni sodni običaji katerikoli zakon kajše le državni osnovni zakon spreminiti ali celo razveljaviti.

Praktično sledi iz članka 19. n. pr. da sta na Koroškem in Štajerskem slovenski in nemški jezik v delih navadna jezika in da ima vsled tega slovenski jezik ravno ta ke pravice kakor nemški ter da sta slovenski in nemški narod popolnoma enakopravna, kar se tiče šol, uradov in javnih korporacij. Slovenci imajo pravico do vseh šol s slovenskim učenim jezikom za svoje pripadnike po vsem Koroškem in Štajerskem, torej ne le v slovenskem, ampak tudi v nemškem, bolj pomemben delu dežele kakor jih že imajo Nemci. Uradi vseh vrst imajo po zakonu dolžnost s slovenskimi strankami na celim Koroškem in Štajerskem, ne le v slovenskem, ampak tudi v nemškem, bolj pomemben delu dežele slovenski uradovati kakor že uradujejo z nemškimi strankami v nemškem jeziku. Cela Koroška in Štajerska ima po zakonu značaj dvojezičnih dežel z vseni svojimi posledicami.

Popolnoma je neumestno, ako se od slovenske strani zahteva le delna jezikovna enakopravnost v šoli in v uradu le za slovenske dele dežel, v katerih tvori slovenski življenj po uradni statistiki manjšino. S tako zahteva se le dokumentirani inferiornost državljana slovenske narodnosti ter se indirektno priznava superiornost njegovega nemškega sodeležana. Nasprotno se mora vedno in povsod neustraheno naglašati, da je slovenski državljani ravno toliko vredni kakor nemški ter se vsled tega mora neizprosno zahtevati, da se v zmislu zakona nikakor ne sme delati med Slovincem in Nemcem prav nobena razlika; zakaj takšnega postulat ne gre smatrati za radikalizem, ampak za sveto dolžnost pravega avstrijskega patrijota, katerega skrb bodi, da se izpolnjujejo zakoni, da se na tak način udeležijo rešilo pravne države: pred zakonom so vsi državljani enaki, katero vsebuje članek 2. ravno tiste gata državnega osnovnega zakona, kateremu pripada tudi članek 19.

Članek 19. zahteva vsakomur po pravici katere koli jezika v kraljevstvih in deželah v državnem zboru zastopanih in razveljavlja torej vse zakone in naredbe, katere bi bile v prilogu nemu jeziku n. pr. nmškemu in v škodo drugim jezikom n. pr. slovenskemu. Vsled tega so neveljavne vse

naredbe in vsi predpisi, ki n. pr. uvajajo nemški uradni jezik, bodi še zunanji ali notranji, v javne urade. Kar se tiče zavajanja raznih novinarjev "via facti" proti raznih javnih oblastih, se mora takšno postopanje odločno vedno obsojati, ker to ni nič drugega nego prikrita pravna anarhija, ki je nedostojna pravne države.

Vprašanje je, kako je mogoče v pravni državi, za kakršno hoče Predlitavsko veljati, da se vlade ne ravnajo pri izvrševanju svojih uradnih dolžnosti tudi po članku 19. državnega osnovnega zakona, ko gre za nemške državljane, pač pa, ko gre za državljanske nemške narodnosti, in kaj vpliva na vlade, da zadržujejo dvotretinjski nemški večini v članku 19. za jamčene pravice v prilogu entotretinjski nemški manjšini V Predlitavskem tvorijo sicer Nemci absolutno manjšino napram vsem ostalim nemškimi narodom skupaj, vendar pa relativno večino napram posameznim nemškim narodom. In se torej posamezni nemški narodi vsak za sebe nahajajo v relativni manjšini napram relativni večini nemškega naroda. Zbog tega imajo Nemci numerično premoč nad vsakim posameznim nemškim narodom. Tudi se ne sme prezreti tradicija sedanje nemške avstrijske birokracije, katere sega mnogo stoletja v preteklost bivše nemške srednjeveške države. Ta tradicija ima med drugim za posledico, da se le Nemci smatrajo za sposobne za višje posle v državni upravi ter mislijo, da je državni stroj določen tudi za pospeševanje nemških stremeljenj med nemškimi narodi. Dalje je danes velike važnosti alianca Avstro-Ogrske z Nemčijo za razvoj notranjepolitičnih razmer posebejo v polovici monarhije tostran Litve.

Splošno se čuti, da je ta alianca mogočna opora za politično eksperimentalno delo Nemcev ter obenem velika vira za svobodni vsestranski razmah Nenemcev, osobito Slovanov. Nikakor se ne smejo zamolčati gospodarske pozicije predlitavskih Nemcev, za katere se sicer imajo med drugim tudi zahvaliti Judom in katere pa so v političnem življenju smerodajne in dalekosežnega pomena pri določevanju usode avstrijskih narodov. Nenemški, posebno slovenski narodi Predlitavskega so polit. razcepilni. Politični programi teh narodov si dostikrat med samo nasprotujejo, ker ti narodi v mnogih slučajih ne poznajo niti svojih pravih potreb, kaj šele, da bi vzajemno proučevali svoje politične, kulturne in ekonomske razmere, da bi se našla kakšna oblika za skupen političen nastop v svrhu obrambe in dosege svojih političnih pravic, ki so predpogoj za uživanje popolnega državljanstva. Zato se nikdo ne sme čuditi, ako imajo Nemci vsled svoje relativne večine svo je birokratične tradicije, alianca monarhije z Nemčijo ter svoje gotove gospodarske pozicije na eni strani ter vsled brezprogramovosti in neorganiziranosti nemških narodov na drugi strani, lahko stališe svojo voljo v državni upravi udeležtvovati, pri čemur se ravnajo po

pestem pravu železnega kanclerja Bismarcka: "Macht geht vor Recht" (moč je več nego pravica), tako izkoriščajo svojo politično premoč nad svojimi nemškimi sodržavljanji. Razven tega je še treba opozoriti na to zelo važno okolnost, da še ima stolno mesto monarhije Dunaj, kjer je sedež centralne državne vlade, nemško upravo, kar znatno podpira nemško nadvlado v državi.

Skratka, dasi so se Nemci skoro izključno v dežele današnje habsburško-lotrinške države med Slovane, Romane in Madžare priselili in se še selijo ter jih je torej smatrati za nekake koloniste in čeravno tvorijo v Predlitavski eno tretjino, v celi monarhiji pa dobro petino od vsega prebivalstva, vendar imajo odločno besedo pri državni upravi in politiki, kakor da bi bila habsburško-lotrinška monarhija nekaka nemška kolonija.

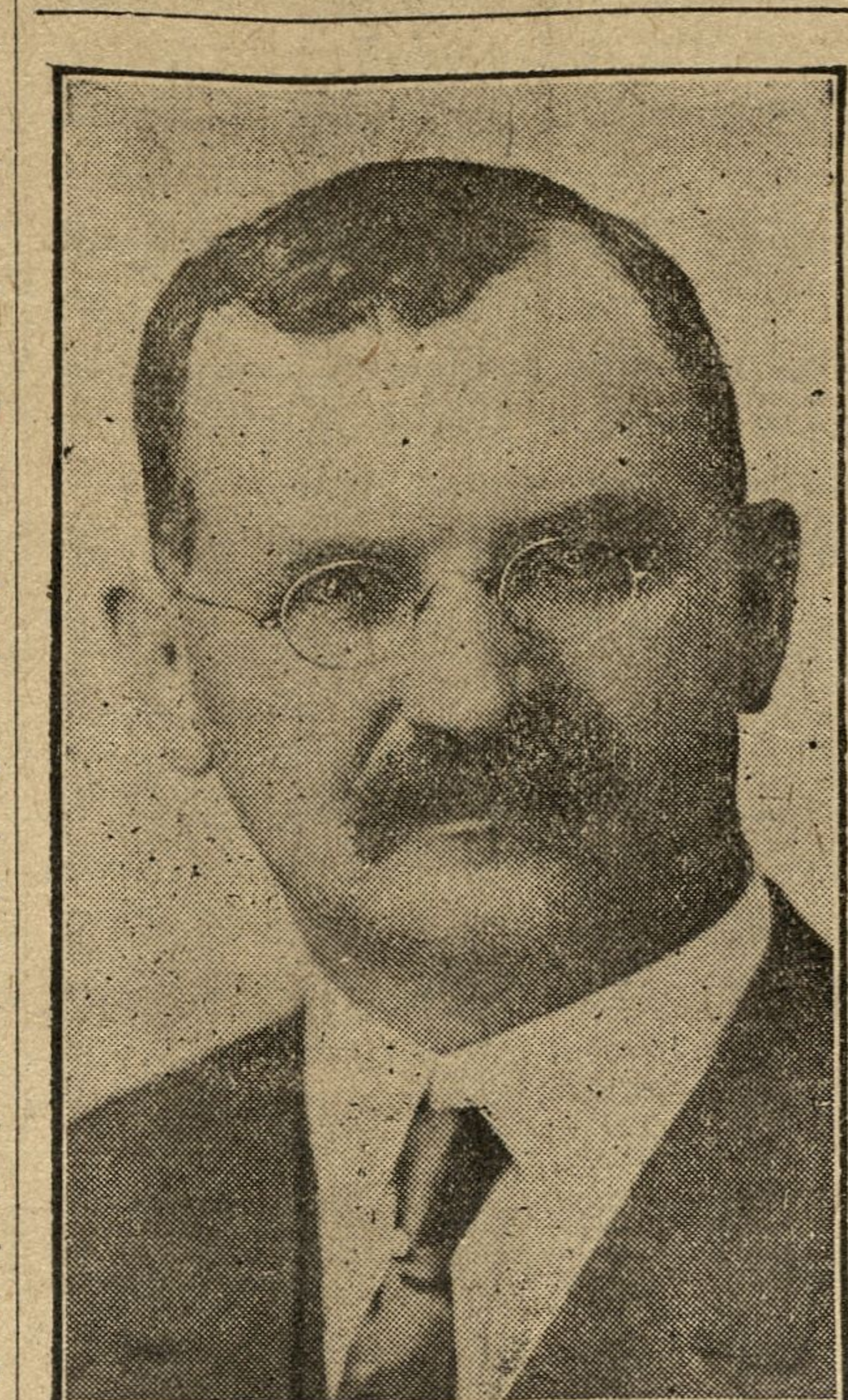
Ako hočejo državljani nemških narodnosti kdaj uživati svoje neskrajšane državljanske pravice, morajo izpodbiti nemškimi sodržavljanom vse opore, na katerih sloni nemška politična premoč, katere naj ne pripusti zavzeti v habsburški državi tisto mesto, katero njim po zakonih gre.

Mačoh umira. Zloglasni menili čenstohovskega samostana, Mačoh obsojen zaradi umora v dosmrtno

ječo je blizu smrti. Pred kratkim so se po celem njegovem telesu odprle gnojne rane. Prepeljali so ga v bolnišnico za kaznjence v Piotrkov. — Ozdraviti ga sploh ne morejo.

Katoliški duhovni za novo srbsko ozemlje. Iz Belgrada poročajo: Naučno ministrstvo je dobilo veliko število prošenj katoliških duhovnikov iz Dalmacije za mesta v novih krajih. Vlada je pripravljena ugoditi večini teh prošenj, ker znajo prosilci hrvatsko in laško.

POLITIČEN OGLAS. Priobčen po Mr. Salomon Sax, kandidat za legislaturo za 61. okraj. Plačano \$12.00.



Solomon Sax kandidat za legislaturo za 61. okraj

ki obsega okolice Eveleth, Virginia, Aurora, Tower in Ely. Jaz živim na Range že 22 let in so mi razmere poznane. Vi poznate mene in jaz Vas in Vaše potrebe. Nikdar se nisem strašil nastopiti javno za pravico in se tudi v bodoče ne bom. Posebno se bom zavzel za razvoj železnega okrožja, za napravo cest, za boljše delavske postave in za osebno svobodo. Priporočam se vam volilci, da oddaste svoj glas dne 16. junija pri primarnih volitvah za

Salomon Sax kandidat za legislaturo za 61. okraj.



Peter Cosgrove VOLILCEM 60. DISTRIKTA!

Naznanjam Vam, cenjeni volilci, da kandidiram za county commissionerja za 60. okraj. Naš okraj potrebuje ceste, in če bom jaz izvoljen, deloval bom vedno na to, da zadobi 60. okraj boljše ceste in več cest. Jaz sem bil rojen kot farmer in kot tak vem potrebo dobrih cest, ki pomagajo tudi meščanom, ker zamore kmet, če so ceste dobre, pripeljati pridelke v mesto na trg. Dam vam častno besedo, da bom deloval vedno za dobrobit našega okraja, če bom izvoljen. Jaz sem delavec in prijatelj vseh, kateri služijo kruh s tem ali onim delom. Se Vam uljudno priporočam, da odaste dne 16. junija glas za

PETER COSGROVE kandidat za 60. distrikt. POGLEJ! POGLEJ! POGLEJ!

Cenjenim rojakom Slovincem in Hrvatom naznanjam, da imam v zalogi veliko kalifornijskega vina. Staro belo po 75c črno 70c, novo belo po 65c črno 60c galon s posodo in vožnino (freight) vred po Rangu. Manj kot 28 galonov se ne more naročiti.

Se toplo priporočam za obila naročila Anton Fox, bx 887 Virginia, Minn.

Listnica upravnitva. Obračajo se do vseh cenjenih zastopnikov z uljudno prošnjo, da odpošljejo z vsako naročnino na

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

tist tudi denar. Mi zaupamo našim zastopnikom, vendar v upravnitvu je preveč nepotrebnega knjigovodstva, če se pošilja po ročnine brez denarja. Prosimo, da blagovolijo to upoštevati.

Apeliramo tudi na cenjene zastopnike, da se potrudijo pobrati naročnino. Naročnine je precej zastalo in list pošiljati zastoj, prepoveduje poštna oblast. Kdor je pa brez dela in ne more sedaj poslati naročnine, naj nas obvesti, da mu ne vstavimo lista.

Mi stavimo vse upanje v naše cenjene zastopnike, da bodo pobirali naročnino in da bodo dobili tudi nove naročnike. Naobratno bomo pa tudi mi vse storili za izobrazbo in napredek naroda slovenskega.

NAŠI ZASTOPNIKI.

Vsak tajnik postaje Slov. kat. podp. društva sv. Barbare je pooblaščen pobrati naročnino za "Narodni Vestnik" ter nas zastopati za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

MINNESOTA: Jakob Delak, Biwabik, Minn. Math. Kaph, I. Perushok, Ely, Minn. John Pogacnik, Eveleth, Minn. Max Volcansek, Eveleth, Minn. Jakob Muhvich, Gilbert, Minn. John Jerina, New Duluth, Minn. Ant. Malne, Frank Kochevar, Chisholm, Minn. Joseph Smuk, Greaney, Minn. Frank Horvath, Virginia, Minn. Louis Petelin, Aurora, Minn. Anton Prosen, Crosby, Minn. Frank Hochevar, McKinley, Minn. John Dragovan, Soudan, Minn.

MICHIGAN: Frank Plautz, Calumet, Mich. Joseph Butala, Ahmeek. Mike Muhvich, South Range.

WISCONSIN: Frank Zajc, Oliver, Wis. Frank Zlanchar, Willard, Wis. John Wodownik, Milwaukee, Wis. John Stampfel, Grafton, Wis. Frank Skok, West Allis, Wis. Josip Zupancic, Milwaukee, Wis.

ILLINOIS: John Libernik, Joliet, Illinois. Simon Jesešek, La Salle, Ill. Joseph Blish, Chicago, Ill. Joseph Omerza, De Pue, Ill. John Kulavie, Springfield, Ill. Frank Mally, Joliet, Ill. Frank Golicki, Panama, Ill. Frank Brence, Waukegan, Ill. Tony Prosen, Granville.

INDIANA: N. M. Vukinich, Gary, Ind. Mih. Pavel, Ind., Indianapolis, Ind. Anton Tratnik, Clinton, Ind.

PENNSYLVANIA: Matt. Kamin, Forest City, Pa. Ign. Magister, Pittsburg, Pa. Alojz Tollar, Imperial, Pa. John Kern, Cannonsburg, Pa. John A. Gern, Bradocok, Pa. Anton Klančar, Arona, Pa. Joseph Yanc, Garret, Pa. Martin Klinar, Johnstown, Pa.

OHIO: Karol Bazoun, Frank Lunka, Cleveland, Ohio. Ignac Prelgar, Collinwood, O. Alois Ballant, Fr. Poje, Barberton, O. Anton Kikel, Youngston, Ohio. Frank Guna, Bradley, Ohio.

COLORADO: John Janežič, Leadville, Colo. Frank Skrabec, Denver, Colo. Michael Krivec, Primero, Colo. Frank Blatnik, Walsenburg.

KANSAS: John Homec, Yale, Kans. Anton Zajc, Girard, Kans. Michael Breznik, Frontenac, Kans. Anton Zagar, Kansas City, Kans. Simon Repovš, Columbus, Kans. Jacob Cukljati, Pittsburg, Kans.

WYOMING: F. S. Tascnar, Rock Spring, Wyo. John Golobčnik, Diamondville, Wyo.

MONTANA: Kajetan Erznocnik, Red Lodge, Mont. Mike Krivec, Klein, Mont. Peter E. Barich, Walkerville, Mont. Frank Malavašič, Little Falls, N. Y. John Ruzich, Wardner, Idaho.

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujemo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost.

--- -- --

Unijska tiskarna.

Ti prihraniš denar ako pošiljaš denar v staro domovino po Miners State Bank

Veliko ljudi ve da naše nizke cene, in ti se poslužijo svojo korist naše banke pri pošiljanju denarja v staro domovino. Zakaj ne bise tudi ti? Ako plačuješ več, nego spodaj navedene cene, si izkoriščen.

50 kron.....	\$ 10.35
100 kron.....	\$ 20.50
200 kron.....	\$ 41.00
500 kron.....	\$102.35
1000 kron.....	\$204.25

V zgoraj navedenih cenah je vpošteta poština in "money order". Ako primerjaš naše cene z drugimi ter našo pristojno poštino in stroške za "money order" (denar na kaznivo), prišel boš do zaključka, da so naše cene najnižje. Za priložnost tistim, katerim je nemogoče čez dan priti do nas, bode MINERS STATE BANKA odprta vsako sredo in soboto od 7. do 8. zvečer in ravno tako ob plačilnih dneh.

Miner's State Bank

Chisholm, Minn.

Plačuje 3% od hranilnih vlog. — Zavaruje poslojia.

OBJAVA. Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausauke, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovja.

V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovincem, da dobi tedaj vsak kupec rojaka za soseda. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v splošnem jako rodovitno, ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako udobne železniške zveze z vsemi državami Unije itd.

Postrežba je poštna in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi čiste lastniške papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract, in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan, ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb, ki lastuje na stotisoče akrov zemljišča. Da je vse to resnica, Vam lahko dokazuje veliko število rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zgodnja pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago.

Povsod tu naokoli je cena zemlji že poskočila, a jaz prodajam rojakom še po isti ceni kot lani, to je od \$15.00 do \$20.00 na akro. Tu di povrnen vožnjo vsakomur, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Po goji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na

A. MANTEL, Wausauke, Wis. SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠKA V AMEMRIKI.

John Skull

Edini slovensko-hrvatski saloon MESSABA, Minn.

PRVI SALOON OD DIPA

Priporoča Slovincem in Hrvatim svoj dobro založeni saloon v mesnem broljen poset.

POZOR, ROJAKI!

Dobil sem iz Washingtona zdravila serialno številko, da se vrne prava in koristna. Po dolgem čakanju se mi je čisto iznajti pravo Alpen tiskovno mado proti izpadanju las, kakor dosedaj ni bilo na svetu, od katerega skim in ženskam gosti in dolgi lasje nično popolno zrastejo, ne bodo padali in ne osiveli. — Ravno tako stejo moškimi v stih težkih in brki popolnoma. Revmatizem in v nogah ter križnih v s. d. d. noma ozdravim; kurja ošesa, ki nim, potna noge in ozlebine, ki jih ma odstranijo. Da je to resnica, čim s \$500. Pišite po ceoti, kateri pošljem zastonj. — JAKOB WALKER 1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mesnem

Posiljamo denar na vsi strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obrestil od vlog.